

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Stev. 3.

V Ljubljani, dne 16. januarja 1908.

Leto XXI.

Deželnozborske volitve.

Boj za deželne zборе se začel je po raznih avstrijskih deželah. Semtertje bo hud, kakor n. pr. na Češkem, kjer bo nastopila mlada krščansko-narodna stranka, da naskoči liberalne postojanke po deželi in jih pribori za krščansko ljudstvo in za krščanska načela. Tudi drugod nastopajo organizirane krščanske stranke, ki bodo prej ali slej pomedle z liberalizmom, kakor so s sijajnim zgledom pokazali Nižji Avstrijci.

Tudi Kranjska stopa zopet v znamenje volivnega boja. A danes je pač položaj čisto drugačen, nego je bil pred sedmimi leti. Takrat je nastopila Slovenska Ljudska Stranka v znamenju naiodločnejšega boja proti vladi in proti združenim deželnozborski večini. Bil je odločen in smel korak, in ko je dr. Šusteršič z mogočnim glasom zagromel v zbornico, da Slovenska Ljudska Stranka ne odneha pod nobenim pogojem, dokler ne izvojuje ljudstvu ugodne volivne reforme, se je marsikdo boječe vpraševal, ali bo mogoče stranki vzdržati ta boj do končne zmage nad vsemi, tedaj še vsemogočnimi sovražniki.

Dogodki so si sledili drug za drugim in so opravičili tudi z uspehi načelno že itak pravično stališče Slovenske Ljudske Stranke. Padel je najhuši nasprotnik — baron Fein — in je zapustil kranjsko deželo. Zveza med strankama bivše večine se je pod neprestanimi udarci zrahljala; še bi liberalci radi vzdržali staro zvezo, a njihovi nemški zavezniki jih zdaj zaničujejo, ker si od tako oslabljenega prijatelja ne ohetalo več nobene koristi. Prej ponosna liberalna stranka je izgubila na deželi že vso moč, v mestih je na tako omahana, da se le s težavami vzdržuje po posamezne liberalne klike. Liberalni vodi-

telji nimajo več privlačne sile; tepeni vojskovodje nikogar ne navdušujejo.

Volivna reforma za državni zbor, pri kateri se je krona postavila na demokratično stališče, je podkrepila tudi zaupanje v zmago volivne reforme za naš deželni zbor. Razni deželni zbori so že izpremenili svoje zastarele volivne rede tako, da so dovolili pristop k zakonodavstvu širšim slojem in omejili privilegije posameznih stanov. Tudi na Kranjskem prodira prepričanje, da se mora izpremeniti volivni red. Ker splošne in enake volivne pravice za deželne zборе vlada pod nikakim pogojem ne pripusti, treba je sprejeti vsaj to, kar je mogoče doseči, in to je obseženo v vladni predlogi, ki ustanavlja novo kurijo splošne in enake volivne pravice z desetimi mandati. Vsakdo, ki resno hoče demokratiziranje deželnega zbora, bo ta korak naprej veselo pozdravil; odkloniti more tako predlogo samo oni, ki sploh nobenega zboljšanja neče.

Liberalci so krivi, da je kranjski deželni zbor skozi celo preteklo dobo ležal brez dela in življenja na tleh. Na liberalcih, ki so samo zato, da ne bi prišli zastopniki slovenskega ljudstva v večiem številu v zbornico, preprečili z obstrukcijo delovanje deželnega zbora, je vsa krivda za škodo, ki jo je trpela kranjska dežela vsled nevelavnosti deželnega zbora. Preprečiti reforme ne morejo, samo zadržujejo naš napredek in škodujejo po svojih skromnih močeh prospehu kranjske dežele.

Kakšen značaj ima torej sedanja volivna borba?

Pravzaprav to ne bo več borba, ampak samo razrešitev položaja, v katerega je spravila kranjsko deželo trma liberalnih voditeljev. Kmetje stoje trdno, kakor en mož. Kmečke zveze so govorile po

celi deželi, da hočejo volivno reformo, da zahtevajo večje zastopstvo kmečkega stanu in rednega dela od novega deželnega zbora. S tem geslom stopajo vse kmečke občine v volivni boj. Niti prikazati se ne sme več med nje liberalci: hitreje jo bo povsod odkuril, nego je prišel. Liberalizmu je med ljudstvom odklenkalo z mrtvaškim zvončkom. Tu sploh ne bo boja, o stvari so vsi edini, želimo samo, da bi povsod izbrali za zastopnike tudi može, ki bi težko nalogo, ki jih čaka v deželnem zboru z obilnim delom, tudi z vso odločnostjo izvrševali.

Kajti delati bo treba. Kar se je skozi mnogo let zanemarilo, trka zdaj na vrata deželne zbornice in zahteva rešitve. Drugod so leto za letom deželni zbori vpeljevali novemu času primerne izpremembe, pri nas pa bo treba v najkrajšem času dohiteti, kar se je zakasnilo. In za to bo treba mnogo truda, temeljitega napora, treba bo moč, ki se posveti delu z vso vnemo za občni blagor. V kranjskem deželnem zboru je ključ za politično bodočnost vsega slovenskega naroda, kajti ne le socialne in gospodarske, ampak tudi politične razmere bodo mnogo odvisne od dela, ki ga bo izvrševal kranjski deželni zbor.

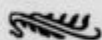
Slovenska Ljudska Stranka torej stopa pred narod z zahtevo, da se naj omogoči hitra rešitev težkega vprašanja, ki leži kot mōra nad celo deželo: Ali pride ljudsko zastopstvo do zaželenega dela v javni blagor? Ali bodo še dalje trmoglavi liberalni voditelji preprečevali naravni razvoj in napredek naše domovine?

Odgovornost pade na mestne volivce, kajti ti so doslej pošiljali v deželni zbor one zastopnike, ki so ustavili plodno delo deželnega zbora. Mnogo se je izpremenilo po mestih, kajti zdrava misel si tudi tu pridobiva vedno več tal. Posebno uradni-

štvo po naših mestih in trgih si mora zdaj odgovoriti na vprašanje, ali more in sme po svoji vesti in dolžnosti glasovati za stranko, ki obstruira vol. reformo, ki jo je vlada predložila. Uradništvo je oni faktor, ki ima nalogo skrbeti za postavni in mirni razvoj dežele, in zato bi delalo uradništvo proti dolžnosti svojega poklica, ako bi odločevalo za stranko, ki je najhujša in sedaj edina zavora postavnega razvoja.

Trgovski in obrtni stan je imel dovolj prilike spoznati, da so ga liberalci samo slepili. Kaj pa imajo trgovci in obrtniki od liberalne stranke? Čete Slovenske Ljudske Stranke se organizirajo, in gotovo bo ta organizacija tudi gospodarsko kmalu pritisnila z odločno silo na trgovstvo in obrtništvo po geslu »Svoji k svojim«. Doslej se to še ni v dejanju izvrševalo, ostalo je le pri besedah, a moč organizacije bo tudi tu občutno nastopila. Trgovci in huiskala liberalna stranka prej proti Slovenski Ljudski Stranki in se izigravala kot edina braniteljica trgovskega stanu. Danes pa vidimo, da v svojih smrtnih bolečinah liberalci že obljubujejo ljudem konsumna društva v svoji združni zvezi, samo, da bi si rešili še kaj pristašev. Učitelje, uradnike in delavce pozivljajo k snovanju konsumnih društev; s tem so dokazali, da jim za trgovstvo ni nič, ampak samo zase. Nespameten bi bil trgovec, ki bi se še dalje izpostavljal za tako breznačajno stranko, ki ga samo izkorišča v svoje strankarske namene.

Zato na je skrajni čas, da se tudi mestni volivci zdramijo. Prapor Slovenske Ljudske Stranke je čist in ona lahko s ponosom nokaže, da je ves čas delala le v pravo ljudsko korist. Združimo se k plodnemu in resnemu delu tudi za kranjski deželni zbor!

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR.

Državni zbor se snide z ozirom na deželnozborske volitve šele v prvi polovici meseca marca in zboruje nato do konca meseca junija.

POLJEDELSKI ODSEK.

Poljedelski odsek prične zborovati dne 14. t. m. Njegov spored obsega volitev poročevalcev, poročilo o draginji in poročilo gospoda komercialnega svetnika Povšeta o razdolžitvi kmečkega posestva.

DELEGACIJE.

Delegacije prično zborovati šele 27. tega mes. Na vrsto pride poročilo zunanjega ministrstva. Cesar želi častnikom zvišati plače, pa se Ogri upirajo. Košutovci celo groze z obstrukcijo.

Po vzgledu drugih držav je naša mornariška uprava povabila delegate, da si ogledajo mornariške naprave, ladje, pomorske vaje itd. in se tako prepričajo o potrebi izboljšanja in povečanja mornarice in da potem dovolijo za to potreben denar.

S posebnim vlakom se odpeljejo delegati 13. t. m. z Dunaja v Pulj. Potem odrinejo dalje na morje, si ogledajo ladje; napravljena bo tudi mala morska bitka. V Pulju si ogledajo

tudi izdelovalnico ladij in drugih mornarskih potrebščin in če bo čas, še mornasko vojaško šolo.

JUGOSLOVANSKI MINISTER.

Neki zagrebški list piše, da je obljubil ministrski predsednik jugoslovanskega ministra. Kandidata sta po mnenju tega lista dr. Šusteršič in Ivčević. V zbornici delajo menda v ta namen 2 nova ministrska sedeža. Imenovanje se pa izvrši po deželnozborskih volitvah. Če je pa to res, je drugo vprašanje.

POLJEDELSKO MINISTRSTVO

je izdalo naredbo glede prevažanja gozdnih izdelkov. Politiške oblasti morajo od sedaj naprej dajati dovoljenje za prevažanje lesa na kakršenkoli način čez tuja zemljišča. Dosedaj se je namreč delalo pri tem mnogo sitnosti.

Poljedelski minister dr. Ebenhoch je obiskal Prago. Obiskal je rudarsko vodstvo in sprejel mnogo deputacij.

OSREDNJA ZVEZA

za obrambo poljedelskih in gozdarskih koristi je odločno ugovarjala proti uvozu mesa z Balkana in proti pogodbi z Argentino glede mesa. Menda zopet skrivaj pošiljajo srbske vole v Bosno in dalje v Avstrijo.

V NAUČNEM MINISTRSTVU

nameravajo imenovati za sekcijskega načelnika češkega poslanca profesorja dr. Drtina, ki je poleg Masaryka eden glavnih agitatorjev za brezversko šolo. Češki katoliški poslanci zastavljajo vse sile, da se to ne zgodi.

DEŽELNI ZBORI.

Kranjska.

Ljubljanska okolica si je izbrala kandidata za deželni zbor v osebi dr. Šusteršiča in komercialnega svetnika Povšeta.

Postojnski in logaški okraj voli dolgoletnega in velezaslužnega poslanca dr. Žitnika.

Vipavski in idrijski kraj volita g. Lavrenčiča, posestnika in gostilničarja na Vrhpolju pri Vipavi. Volivci so zelo navdušeni zanj.

Štajersko.

Lepi slovenski Štajer krepko napreduje. Slovenska krščansko-socialna zveza povsod zmagovito nastopa. Njen kandidat v Savinjski dolini je g. Terglav, ki pridno prireja mnogoštevilno obiskane shode. Sprva se je prikazala tudi »Narodna stranka« s svojim generalom dr. Vek. Kukovcem in kandidatom Zdolšekom, pa je imenitno pogorela. Kmetje sami so pognali dr. Kukovca v kozji rog, da si ni upal več govoriti za »Narodno stranko«. Slovenski kmetje so spoznali, da se samo S. K. S. Z. resno poteguje in bori za njih pravice. Zato stoje odločno kot en mož na njeni strani in ne izdajo za nobeno ceno svojih koristi lažnjivim obljubam »Narodne stranke«. Dobro namreč vedo, da bodo le tedaj kaj dosegli za svoj stan, če složno po vsem slovenskem Štajerju nastopijo za svojo »Kmečko zvezo«.

Dr. Ploj zgubil korajžo.

Dr. Ploj je sklical shod v Celje. Pa ta značajni poslanec je zgubil korajžo še pred začetkom. Niti on sam, niti drugi njegovi niso prišli na shod, ker se niso upali. Hotel je menda ustanoviti stranko »starih«, pa je spoznal, da bi težko šlo; zato je raje pustil vse na miru.

»Štajercijanci«

nekaj strašijo s shodi okrog Ptuja. Čedni Linhart kvasi neko čudno socialističko-nemšku-

tarško mešanico. Glavno je seveda nemškutarstvo; pa zavedni Slovenci so že davno obračunali z njimi, ker jih predobro poznajo.

ČEŠKO-NEMŠKA SPRAVA.

Ena glavnih nalog ministrskega predsednika barona Becka je tudi češko-nemška sprava. Sedaj se o tem pogajajo. Češki Nemci nočejo dovoliti češkega državnega prava. Najprej zahtevajo reformo za deželni zbor in nov volivni red, potem šele naj se uredi jezikovno in uradniško vprašanje, kakor tudi vprašanje o razdelitvi volivnih okrajev.

Zastopniki češkega ljudstva žele odkrito sporazumljenje z Nemci, toda svojih pravic ne odstopijo niti za gospodarske niti socialne pridobitve. Čehi zahtevajo le jezikoslovno, pravno in narodno enakopravnost z Nemci.

Dr. Pergelt zahteva, naj se uvede na Češkem narodna avtonomija in spor bo končan.

Narodni socialisti pa pravijo, da deželni zbor nima pravice sklepati o spravi, dokler ni izvoljen na podlagi splošne in enake volivne pravice.

Dr. Kramář zahteva, naj dobi mnogo poslov, ki jih imajo sedaj ministri, cesarsko namestništvo, ki naj pa bo odgovorno državnemu zboru.

MORAVSKO.

Na Moravskem namerava vlada vpeljati narodno avtonomijo. Čehi naj bi bili samostojni, neodvisni od Nemcev; Nemci tudi samostojni in neodvisni od Čehov. Tako bi se razdelila dežela v dva dela, v nemški in češki del, katerih vsak bi bil neodvisen od drugega.

Če bi se ta poskušnja na Moravskem obnesla, bi napravili tudi v drugih deželah tako, kjer bivata dve ali več narodnosti.

ČEŠKO.

Katoliška stranka na Češkem napreduje. Zadnje dni so imeli shod, kjer so se izrekli za to, da dobe ženske iste politične pravice kot moški. Organizacijo hočejo izpeljati po škofijah. »Pijevno društvo« sprejme vodstvo katoliškega časnikarstva.

HRVAŠKI JEZIK V DALMACIJI

postane uradni jezik. Zadrsko namestništvo je sprejelo hrvaško zaprisego in izdalo v nekem slučaju hrvaško pisani dopis, zato upajo, da reši Beck vprašanje o uradnem jeziku v Dalmaciji v hrvaškem smislu.

HRVAŠKA.

Hrvaški ban Rakodczay je odstopil in postal tajni svetnik. Za bana je sedaj imenovan baron Rauch. Med hrvaškim plemstvom ima precej ugleda; pri ljudstvu pa ni nič kaj priljubljen. V hrvaškem saboru upa na ta način dobiti večino, da združi vse poslance, ki so še za zvezo z Ogrsko, v unionistično ali skupno stranko. Da pa bo pri prihodnjih saborskih volitvah zmaga njegova stranka, hoče »od zgoraj« pritisniti na volivce, da volijo njegove ljudi.

Starčevićanska stranka, ki je nam Slovence najbližja, hoče nastopiti proti Rauchu ravno tako, kot proti prejšnjemu banu Rakodczayu; pri ljudstvu je stranka še precej priljubljena in upa na precejšno število poslancev.

Mi Slovenci nimamo povoda zavzeti kakoli stališče proti banu Rauchu, ker najbrže ne bo ne boljši ne slabši kot njegovi predniki. Počakajmo, kaj pride. Če bi Hrvatje uvideli, kje tiči pravo zlo, ki razjeda Hrvaško, bi kmalu prepričali drugače izgledal. Krščanskega demokratizma jim manjka.

OGRSKA.

V Budimpešti se je ustanovilo društvo poslancev in tovarnarjev z namenom, bojkotirati vse blago, ki se v Avstriji izdeluje. Po časopisu in brošurah hočejo nahuškati ljudstvo, da ne bi kupovalo avstrijskih izdelkov.

OGRSKO-HRVAŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Ogrska vlada ima izdelati načrt za nove volitve na podlagi splošne volivne pravice. Pa vedno zavlačuje to delo, ker se boji, da bi slovanski narodi pod ogrsko vlado ne prišli do svojih pravic. Posebno jim da opraviti vprašanje, kako razdeliti volivne okraje, da bi prišlo kar največ mažarskih poslancev v državni zbor, ne pa slovanskih, katere bi najraje pozabili.

PROTI MAŽARSKIM UČITELJEM.

Rumunske cerkvene oblasti so v smislu novega ogrskega šolskega zakona vprašale vse občine, ali hočejo državne podpore, s katerimi je združen pouk v mažarsčini. Vse rumunske občine so odgovorile, da ne marajo državne podpore in da bodo, četudi s težkimi žrtvami, iz lastnih sredstev skrbjele za svoje šolstvo, samo da bodo otroci narodno vzgojeni. To je lep zgled narodne zavesti!

DELAVSKO ZAVAROVANJE.

Industrijski svet se je soglasno izrekel, da je potrebno zavarovanje za starost in onemoglost. Sklenili so, da se mora zavarovati domači delavci, za slučaj bolezni tudi začasni delavci; oproste pa se zavarovanja taki, ki zaslužijo letno vsaj 3600 kron. Zavarovati bi se morali tudi poljedelski in gozdni delavci; toda za te bi veljala nekoliko drugačna pravila. Zavarovanje bi oskrbovale sedanje zavarovalnice za nezgode po gotovih krajih. Za slučaj nezgod morajo biti zavarovani tudi 14 let stari mladoletni delavci.

Žele tudi, da bi bili zavarovani mali obrtniki in mali kmetje glede na starost in onemoglost.

CESAR

bo odlikoval več višjih uradnikov povodom sklenjene avstro-ogrsko pogodbe. Med drugim bo odlikovan tudi finančni minister Koritowski. Dočim pa naš dobri cesar ve ceni zasluge in zna upoštevati tudi voljo ljudstva, kar je pokazal posebno s tem, da je dal splošno volivno pravico, pa plemstvo ne more pozabiti svojih predprav, ki jih je vživalo na škodo ljudstva; včasih se namreč zopet oglasi in prorokuje, da sedanji državni zbor, izvoljen na podlagi splošne in enake volivne pravice, ne bo posebno delaven. Že dosedanja skušnja pa uči drugače. Dobro, da se kolo časa vrti naprej, ne nazaj.

Papežu je daroval naš cesar ob svojem ozdravljenju milijon lir (to je milijon kron).

TRGOVINSKA POGODBA S SRBIJO.

Trgovinska pogodba s Srbijo bode končana koncem tega meseca. Zdaj razpravljajo o višini zaklanega mesa, ki ga bo smela uvažati Srbija v našo državo. Višina je odvisna od tega, koliko avstrijskih izdelkov bo pustila Srbija uvažati v srbsko državo. Upajo na skorajšno rešitev pogodbe.

ITALIJANSKA ARMADA.

V Italiji je bil imenovan za vojnega ministra civilist Kasana. Pri tej priliki so prišle na dan velike pomanjkljivosti, ki vladajo v laški armadi. Kar se tiče discipline in izobrazbe, je italijanska armada daleč pod nemško,

avstrijsko in francosko. Najboljši vojaki izmed vseh Lahov so še Plemontezci (severni Italijani), južni Italijani so strahopetci, drugi so pa nedisciplinirani in uporni.

Tem nedostatkom pa se pridružuje še drugi: med moštvom se je jel širiti tupatam socializem in protivvojaško gibanje. Vojaki sami izdajajo list »Il pensiero militare«, ki piše proti vojaštvu. Vse to je primoralo vlado, da je osnovala posebno vojaško preiskovalno komisijo, ki naj nedostatke prouči in po moči odpravi. — Novi minister Kasana ima poleg drugega tudi nalogo, dobiti od parlamenta 200 milijonov kredita, posebno z ozirom na avstrijske vojaške utrdbe ob meji.

BOJ ZA ŠOLE NA ANGLEŠKEM.

Tudi na Angleškem se blje boj za šole, dasi je tam vse nekaj drugega, kot bi bil na primer pri nas. Na Angleškem je državna vera angleško-protestantovska, poleg te pa so še takozvani nonkonformisti, nekaki odpadniki od prve. Ti sedaj zahtevajo, da se iz šol odpravi obvezni konfesionalni pouk, da ne bi se otroci nonkonformistov siloma učili krščanskega nauka angleške cerkve. Zato zahtevajo: 1. da se nič ne gleda, kakega veroizpovedanja je učitelj, 2. da on ni obvezan poučevati konfesionalno (nauk kake gotove verske ločine), ampak vse le v glavnih potezih, dasi v krščanskem duhu, 3. da smejo konfesionalno poučevati le v nedeljah.

Za katoličane bi bilo to seveda kvarno, ker bi bile s tem prizadete tudi katoliške konfesionalne šole. Zato se vlada s katoličani pogaja. Katoličani zahtevajo katoliške šole za katoliške otroke, s katoliškimi učitelji pod katoliškim nadzorstvom. Sporazum se bo brezdvomno dosegel.

VOJSKA MED JAPONSKO IN AMERIKO.

Sicer se kaj rado naglašja, kako sta si Amerika in Japonska v dobrih razmerah med seboj, vendar bi se motil, kdor bi smatral to za znamenje miru. Ameriško časopisje se boji, da je to le znamenje, da pride med obema državama do voiske. Japonci se z vso naglico oborožujejo. Previdni Američani pričakujejo kar nenadnega napada, še predno bi bila napovedana vojska. Pogajanja glede na japonsko izseljevanje se še vrše, vendar ni gotovo, da bi imela kak uspeh. Če se pogajanja razbijejo, potem se bo pa reklo: — vojska!

MAROKO.

V maroških dogodkih se je zopet pričelo novo delanje. Muley Hafid je proglašen za sultana. Na Abdul Azisa je odposlana brzojavka, ki mu naznanja, da je kot sultan odstavljen, ker je deželo prodal Francozom.

GOLJUFJE FRANCOSKIH SVOBODOMISELCEV.

Francoski svobodomiselci, ki so imeli nalogo ugrabiti oziroma iztirjati cerkveno premoženje, so dobili osem milijonov predujma, da to izvrše. Vladi so pa povrnili le en milijon, vseh drugih sedem se je pa prijeljo njihovega žepa. Vsega skupaj manjka baše nad deset milijonov frankov, o katerih se ne ve, kam so izginili. — Tako se zopet kaže resnica, da si s cerkvenim denarjem še nobena država ni opomogla, ker prej skopni v žepih posameznikov, predno ga država sploh vidi.

Najnovejši dogodki.

Sleparja Goldsmila, ki je kot častnik preoblečen odnesel več tisočev iz blagajne v dunajskem arzenalu, so vjeli na Bavarskem in ga 7. t. m. izročili Avstriji.

Stopenjdeset tisoč delavcev brez dela. 96 odstotkov angleških predilnic je sklenilo, da 25. t. m. odpuste svoje delavce. Delo jim odpovedo osem dni prej. Na ta način pride ob delo 150.000 delavcev.

V Trstu je 10. t. m. tovorni vlak podrl železničarja Antona Nabergola iz Nabrežine in mu zmečkal roko. — 9. t. m. so našli oglarja v plavžu Jožefa Kausa v Škednju pod oknom njegovega stanovanja smrtno ranjenega.

Z Dunaia. Zdravnik dr. Merling je operiral nekega otroka na sapniku. Med operacijo ga je zadell mrtvoud, in zdravnik je takoj umrl. Operirani otrok je tudi umrl, ker mu ni znal nikdo navzočih krvi ustaviti.

Iz Madrida. Semkaj so pripeljali najglasovitejšega roparja El Vivillo, ki je izvršil brez števila ropov in svojčas napadel s svojimi pomagači mesto Kahalo. Revno ljudstvo, ki roparja visoko spoštuje, pričakuje, da se mu zopet posreči uiti.

Mesto Dunaj je 10. t. m. sklenilo naeti 360 milijonov kron posojila, ne da bi ljudstvo radi tega imelo več davkov.

Na Danem so bili med 9. in 10. t. m. hudi sneženi zameti, da je zaostal ves promet po železnicah. Več vlakov je ostalo sredi snega.

Na raznih krajih Švedske so čutili 9. tega mes. močan potres.

Ruska policija je našla novo zaroto zoper ministra Stolipina naperjeno. Zarotniki so oborožili velik avtomobil z najočnejšim dinamitom. Ta avtomobil so hoteli pognati brez voznika z vso silo v palačo ministrovo, ki bi se bila v trenutku razdrobila.

Zupan dr. Lueger je zopet nekoliko obolel.

Več roparjev je 10. t. m. udrlo na postaji Sokolov na Rusko-Poljskem v pošto poslopje in oropalo pošto blagajno. Ubegli roparji so zagnali proti volakom, ki so jim sledili, bombo. V boju sta bila morjena dva vojaka.

Mladiška organizacija.

XI.

V volji sem rekel zadnjič, je ona nepremagljiva moč, s katero stopa lahko mlad človek po najstrmejši poti življenja, ne da bi se spodtaknil, ne da bi padel. Notranjost človekova je podobna vrtu, v katerem raste in cvete najrazličnejše cvetje, plemenito in lepo, pa tudi strupeno in slabo. Vse v tem vrtu kali in raste, vse se vpenja in razcveta. Volja pa je vrtnar tega vrta in njena naloga in dolžnost je, da to cvetje ureja, mu priliva, trebi slabo od dobrega in sploh skrbi, da napravlja vrt lep in ugoden utis. Prijatelj, v tem vrtu pa rastejo tudi lilije! Tiste lepe, visoke, s cvetovi tako krasnimi in tako opojno dišečimi. Tem belim cvetom mora vrtnar posvečati posebno pozornost. Tu naj posebno pazi, da ne zraste na isti gredci kak strupen cvet. Vsak dan naj pogleda na gredico z lilijami, vsak dan naj se skloni nad belim cvetom in naj poljubi opojnodišeči kelih. O ta vrtnar, ta naša

volja, koliko lepega, pa tudi odgovornosti polnega dela ima v vrtu človekove notranjosti! Pa kje naj dobi voljo moči in pomoči za svoje delovanje in ravnanje? Važno vprašanje to, na katero podam odgovor v sledečem. Proj pa se hočem zavaruovati proti tistim, ki mi bodo morda že zopet očitali, da pridigujem. Naj mi le očitajo to, saj se zavedam, da ne delam nič slabega in da govorim o potrebnih rečeh. Kaj pa si moremo bolj potrebnega in za mladega človeka bolj koristnega misliti nego to, da si mladina že v zgodnjih svojih letih uči krepiti svojo voljo. Ne pripravljam sicer naše mladine za samostan, temveč pripravljati jo moramo za hude boje življenja. Ne samotarijev, temveč junakov se nam hoče! Junakov z voljo, olašeno v bojih življenja, izšolano v samozatajevanju in plemeniteno z molitvijo. V tem je tudi odgovor na gori stavljeno vprašanje.

Samozatajevanje. Ni to beseda le za svetnike, ni to pojem za popolnosti hrepeneče ljudi, temveč beseda je to, ki bi se morala bliščati nad vsako učilnico, nad vsako društveno sobo. V samozatajevanju je namreč moč volje, ki ustvarja značaje! Prijatelj, brat, poskusi samo en dan podžgati, podkrepiti svojo voljo v ognju samozatajevanja. Samo za en dan se odpovej kakšni svoji priljubljeni strasti. Recimo kačanju. Ako si strasten kadilec, hoš videl, kako težko bo to šlo. Koliko bojev bo treba zlasti po jedi! — Samo eno cigareto, ne, samo par dimov — že boš segal po cigaretah, pa se bo oglašil v tebi tvoj sklep: — danes ne! — Pa vendar samo eno. — Ne! — Par dimov, en sam dim: beseda je prelomljena! — Ne! — Zmagal si! Kakšno veselje, junak si, ker si premagal strast. Vesel si; čutiš, kako klpi v tebi volja. Še kaj bi storil. — Pomisliš. — Jutri tudi ne bom kadil! — Obljuba velja. Obljuba drži. Zopet novi boji drugi dan, zvečer pa zmaga! Volja raste, vrtnar — volja se veseli nad novim cvetom, ki je razcvetel v vrtu. V tem veselju se stori nov sklep. Pogled po vrtu pokaže že mnogo osata, še mnogo nerazvitega cvetja. Še bo treba delati! Ali pa bo v volji dovolj moči? Kdo jo bo vlij v srce? Nebo, ako bi prosil za njo. Zato poleg samozatajevanja — molitev!

Bratje, ali naj ne bomo pogumni in v bojih vztrajni vrtnarji naših src kadar preti nallenjšim cvetovom slana, kadar preti sovražnik s pogubonosno svojo roko! Bratje, ali naj ne ljubimo belih cvetov lilijnih? Ali naj pustimo veneti rožam lubezni v naših srcih? Lubezni do domovine, do naroda, do bratov. Ali naj sameva zeleni rožmarin upanja v boljše našo bodočnost, v lepšo bodočnost našega naroda? Vse to se bo zgodilo, ako ne bomo čuleči in skrbni vrtnarji. Nered bo nastal v našem vrtu, ako bo vrtnar — volja nedelaven. Vendar pa vene vseeno cvette, ako je vrtnar še tako delaven in skrben, ako ne nosi na vrt nikdar solnce lubezni nebeške. Kelhi cvetov plemenitosti naših src ne bodo nikdar razcvetali, ako ne bo nikdar vskinel iz njih globočin molitev do neba. Zato pa je

treba, ako hočemo, da bomo res značaji, da bomo imeli res samo plemenite misli in načrte, da bomo res dosegli svoje cilje in namena, zato je treba, da imamo krepko, čisto voljo. To pa bomo imeli, ako si jo bomo jačili v samozatajevanju in jo krepili z molitvijo.

Bratje, mi vsi ljubimo domovino našo, bratje, mi vsi ljubimo naše organizacije, jim želimo napredka, se veselimo uspehov itd. Mi hočemo biti tudi mladeniči s krepko voljo, mi se hočemo zatajevati v nasladah, premagati hočemo svoje strasti, storiti hočemo vse, da ostanemo trdni značaji — hočemo pa tudi moliti, da bo nebo rosilo svoj blagoslov na nas in naše delo. To si obljubimo in ako bomo to obljubo spolnili, bodo gotovo vrtovi naših src polni lepega cvetja, polni lepih belih lilij, teh najlepših cvetov mladih src. Bratje sklenimo to! Na zdar!

C. IZ ODSEKOV.

Ljubljana. Ljubljanski telovadni odsek je še vedno na višku vsestranske delavnosti. Dan na dan se telovadi. Člani, zlasti redni, se sicer, kar je v mestih nezogibno, menjavajo, tako da nekateri odpadejo, se naveličajo, pa pristopajo zato vedno novi. V zadnjih dveh mesecih preteklega leta je izkazoval zapisnik članov sledeče številke: redni člani 30, podporni 27, dijaki 29, starejši telovadci 7, naraščaj 42, ženske 10. »Čebelica« posluje prav pridno. Lepe so ure vaditeliskega zbora vsak ponedeljek, kjer telovadijo in se izobražujejo vadiitelji in vaditeljski aspirantje. Živahne in vrlo zanimive so vsak torek po telovadbi odborove seje. Od naše ustanovitve meseca novembra 1906 pa do preteklega tedna imamo v našem zapisniku že vpisanih nad 60 odborovih sej. Seja vaditeliskega zbora se vrši navadno v ponedeljek po vaditeljski uri. Tudi te so zelo zanimive. Vodi jih jako spretno naš vrli načelnik V. Jeločnik. Krog sebe pa ima zbran izvežban generalni štab navdušenih in tudi požrtvovalnih vaditeljev. Na nedeljo, dne 9. svečana priredi naš odsek zabavni večer. Več o tem še poročamo.

Jesenice. V nedeljo, dne 26. t. m. popoldne ob pol 4. uri priredi jesenjski telovadni odsek javno telovadbo z zelo zanimivim vsporedom, katerega priobčimo prihodnjič. Pri tej telovadbi nastopi tudi ljubljanski vaditeljski zbor v vaiah s kili, ker je isti dan na Jesenicah seja odbora in vaditeliskega zbora »Zveze telovadnih odsekov«.

Št. Rupert na Dolenjskem. Preteklo nedeljo se je ustanovil pri nas telovadni odsek, ki šteje že 32 mladeničev članov. To je trinajsti odsek, prvi ustanovljen v letošnjem letu. Na zdar! mu.

Idrija. Obisk telovadbe je zadnji čas vedno živahnejši, povprečno jih pride 20—22 članov na telovadno uro. Naraščata še ni pri nas, upamo pa, da se snomladi ustanovi. Čebelica se je ustanovila s 1. januarjem 1908, za sedaj dokler še ni veliko dela te prevzel g. kaplan M. Zevnik ves posel. Tudi smo z novim letom začeli sprejemati podporne člane: zanimanje je

veliko, v par dneh smo jih dobili okrog 30, članarina je najmanj 30 vinarjev, vsak vinar več se z veseljem sprejme. Veselice ni bilo zadnji čas nobene, razun Silvestrova večera, katerega je imela »Katoliška delavska družba« pri g. Didiču, na katerem smo nabrali pri srečolovu okrog 70 K. kar je za udeležbo, kakoršna je bila, veliko.

Št. Vid nad Ljubljano. Predavanje. V nedeljo, 5. t. m., je nadaljeval svoje zanimivo predavanje o razširjanju krščanstva med Slovenci brat Pavel Rupnik. Žal, da je bilo predavanje slabo obiskano, ker so bili fantje utrujeni od skušeni in priprav za božičnico, ki smo jo priredili drugi dan na praznik sv. Treh Kraljev. — Božičnica je prav lepo uspela, zlasti so Šentvidčani pohvalili brata Jeločnika, ki sta nam z melodijo lepe božične pesmi vzbudila čustvo pastirjev in prvi sveti noči z vso nežnostjo in milobo. »Cigan« (kuplet g. P. Jeločnika) je bil za nas nekaj novega: to in pa fino prednašanje imponiralo je občinstvu, da je moral kuplet ponavljati. Leni govor gosp. predsednika tudi to pot ni bil brez uspeha. O tem smo se še tisti dan prepričali. Tamburaški zbor (20 članov), o katerem so raznesli škodoželježi, da več ne eksistira, je pokazal, da so zdaj v njem fantje, ki nimašo samo smisla za lepo godbo, ampak tudi veselje in voljo za pošteno organizatorično delo. Za tem je sledila božična igra »V zadnjem trenutku«, v kateri so večinoma že znani igravci z znano spretnostjo predstavljali deloma prav težke prizore. Nastopilo pa je to pot tudi nekaj novih igravcev, na katere, po njih prvem nastopu sodeč, stavimo lepe nade. Napaka je bila le, da so se nekateri premalo naučili in se je preveč čul šepetalec. A to se že sme oprostiti, ker se je pričelo z igro v zadnjem trenutku. — Sicer pa to lenega vtisa ni kazilo, kajti mnogoštevilno občinstvo je bilo mnenja, da je bila naša božičnica razun »Garcio Moreno« ena najlepših naših prireditev. — Telovadni naraščaji. Z ozirom na to, da je naša telovadnica o tem času ob nedeljah malokdaj prasta in se vsled tega ne more vršiti redna vaia naraščajev, je odbor odseka pri seli dne 7. t. m. sklenil, da za dva meseca prekine z vaiami naraščajev. — Ponoči se nam ne zdi primerno dečke zadrževati, ob nedeljah na bodo v telovadnici nekateri občni zbori in veselice. Čas, ko se ho z vaiami zonet pričelo, se bo naznanil v »Domoljubu«. — Sestanek. Prihodnjo nedeljo bo važen sestanek. Predavatelj pride iz Ljubljane. Vabimo vse naše prijatelje, da se ga polnoštevilno udeležijo! Na zdar!

D. M. Polje. Preteklo nedeljo je priredil naš telovadni odsek javno telovadbo. O lepi tej prireditvi poročamo obširneje prihodnjič.

Trda slama. Oče in sin prenočita na podu, kjer je na le v kotu malo slame, na katero se oče vleže, sin pa se položi kar na tla. »Oh, oče, eno samo slamo sem imel pod seboj,« pravi zlitrat sin, »pa me bole vse kosti; kako moralo boleti še le vas, ko ste ležali na tolikih slaminah!«

Listek.

Sreča in vera.

(Tirolska povest. — Reimmichl.)

(Dalje.)

Tedaj pa je rekla žena hladno:

»Goričan, slišala sem, da je moj otrok na smrt bolan. — Menda mi ne boš branil, da ga še enkrat pogledam in mu po materinsko postrežem.«

Cilka je vsled zadnjega srečanja sumila nezvestobo svojega moža. Zato ga je nagevorila tako hladno.

Jurij je pogledal svojo ženo s široko razprtimi očmi, nato je sedel na stol in ji pokazal z levo roko posteljo malega bolnika. Cilka se je sklonila nad bolnim, težko hropečim otrokom in zaklicala tiho in mehko: »Matijček!« Deček je odprl trudne očke in zaječal:

»Tako bolan — ó tako bolan!«

»Matijček,« dé žena še mehkejšo, »ali me več ne poznaš? — Mamica je prišla.«

Deček pogleda ženo z začudenimi očmi v obraz. Naenkrat dvigne svoji mali, koščeni ročici, objame mater okrog vratu in kliče: »Mamica, tukaj ostani! — Matijček tako bolan — kajne, mamica, da ne pojdeš več stran?«

Ženi so pritekale solze iz oči.

»Moje ljubo, drago dete!« — O koliko ljubezni in bolečine je bilo v tem materinem klicu! Juriju se je pričelo jasni, koliko trpi žena zaradi njega.

Deček je še vedno oklepal mamico okrog vratu in je ni hotel izpustiti. Z lahko silo se je mati iztrgala iz dečkovega objema; položila ga je varno nazaj na blazino in mu govorila ljubeče:

»Ne, Matijček, nikoli več ne pojdem stran, vedno ostanem pri tebi; zdaj le počivaj! Kajne, truden si?«

Otrok je zaprl trudne oči. Vse tiho je postalo. Tedaj vzame mati blagoslovljeno vodo, ki jo je prinesla s seboj, in poškropi otroka. Ves dan se ni ločila od ljubljence.

Popoldne je vprašala Jurija:

»Kje pa je drugi otrok, Janezek?«

»Zunaj pri poslih,« odvrne mož.

»Oh, ne pusti ga pri hiši. Nevarnost je, da naleze bolezen in —«

»Kam pa naj dam otroka? Nikogar nimam, ki bi ga vzprejel.«

»Moj brat bi ga rad vzprejel toliko časa, dokler ne mine nevarnost. Ne pravim tega zaradi sebe, ampak zaradi otroka. Boljše je, da imaš otroka pri Rožlinu, kakor da umrje.«

Goričan je bil voljan, in Cilka je precej naročila dekli, da je spremila dečka k Rožlinu. Tako se je odvalil Juriju en kamen od srca. Tolažilo ga je tudi, da uživa drugi deček materinsko postrežbo. — Ljubeče materino srce je znalo poskrbeti za vse. Jurij je bival skoraj po cel dan v bolnikovi sobi in je gledal svojo ženo, kako je stregla sinu z nežnimi, mehкими rokami. Dvakrat tako lepa se mu je zdela, kakor prej — skoraj kakor bi prišel angelj v hišo. Bilo mu je težko in vendar

tako sladko pri srcu. Kolikrat mu je prišla želja, da bi se ji vrgel pred noge in jo prosil:

»Cilka, bodi dobra in odpusti mi!«

Toda Cilka je ostala hladna, in ni si upal stopiti k njej. Tudi ga je preveč bolelo, ker ji je postal tako nezvest, zlasti pa, ker je zatajil svojo vero.

Žena Cilka pa se ni mogla ubraniti nekega čudnega strahu pred odpadnikom. Tudi se je prepričala od dekel v hiši, da je Jurij res prelomil zvestobo. Težko je bil žaljen njen ženski ponos, in sklenila je, da se ne sprijazni prej z njim, dokler ji ne dokaže svojega izpreobrnjenja in resnega kesanja. Tako sta živela zakonska drug ob drugem, a njuna srca sta bila daleč vsaksebi.

Vkljub požrtvovalni materini postrežbi se je bolezen otrokova dan za dnem hujšala. Božični večer je prišel, toda svetonočni zvonovi niso odmevali veselo pri Goričanu. Bolni deček je ležal na postelji, zvižal se od bolečin in strašno hropel. Temnorjav je bil njegov obraz; nosnice so se trepetaje dvigale in padale. Življenje se je bližalo svojemu koncu. Okrog desete ure je postalo otroku nekoliko lažje. Posli so odšli k polnočnici, ker jim je Jurij zatrjeval, da za enkrat ni nobene nevarnosti.

Odšli so posli, in Jurij je sam ostal pri svoji ženi in bolnem otroku. Čez nekaj časa je deček zopet začel močnejše hropsti in zvižati se, obraz mu je smrtno pobledel in stopil mu je mrzel pot na čelo. — Od vasi so doneli svečani, praznični zvonovi svete noči. — Žena Cilka se je nalahno obrnila k svojemu soprogu in mu pošepetala:

»Mislim, da kmalu pride božje Dete in vzame Matijčka v nebesa.«

Mož se je sklonil nad posteljo, gledal otroka z bojazljivim pogledom in trepetal v krčevitem ihtenju. Žena pa mu je govorila še mehkejšo:

»Oh, blagor mu, ubogemu detetu, ko enkrat dotrpi. — Boljšega mu ne moremo želeti kakor nebesa.«

Globoko so ganile Jurija mehke tolažilne besede. Ni se mogel več ubraniti vročim čuvstvom. Prijel in stisnil je z obema rokama desnico svoje žene. — Nekaj časa mu je Cilka pustila roko, a naenkrat je vztrepetala, potegnila svojo roko iz njegove in se obrnila proč od njega. — Mož je omahovaje odšel od postelje, prizibal se k mizi in zakril obraz z rokami. Vroče solze so mu lile med prsti. — Čez nekaj časa se skloni žena nad hropečim otrokom in dé mehko in tiho:

»Matijček, kmalu pride Detece božje in te popelje k ljubim angelcem — o tam bo lepo, Matijček, tako lepo! — Kajne, Matijček, tudi za svojo mamico boš molil gori v nebesih?«

Otrok je nalahno zaječal. Tedaj skoči mož od mize h postelji, pade pred posteljo na kolena in zakrije obraz v odejo, glasno jokajoč. Rad bi rekel: »Matijček, moli v nebesih tudi za očeta!« pa ni mogel izgovoriti besede —

Kakor če smrtna sekira udari v trdo smreko in se strese vse deblo, tako je za-

delo močnega moža. Ječal je in ternal in vzdihoval. Nazadnje mu ni bilo več obstanke v sobi. Vstal je in se opotekel proti vratom. Zunaj je stopil k vrtni ograji, odkoder se je videlo v vas. Visoka cerkvena okna so žarela v močnem siju. Tisoč svetilk in plamenic je gorelo okrog hiše božje. Polnočni zvonovi so ubrano zveneli, vedno lepše in vedno glasneje. — Jurij se je spominjal še živo tiste sreče, ki jo je nekdanj užival ob svetonočnih večerih. Danes pa? . . . Danes je prišel Rešenik na svet in prinesel vsem mir in zveličanje . . . Vsem? . . . Ne, ne, njemu ne poje noben angelj v višavah: »Mir ljudem na zemlji!« Strašna noč objema dušo njegovo, nedopovedljivo gorje mu kljuje v srcu. Ženo je izgubil, — in v sobi mu leži lastno ljubljeno dete v smrtnih bolečinah. — Nikjer tolažbe, nikjer pomoči . . . In vendar, eden bi lahko pomagal — on, ki je nocojšnjo noč postal človek, in ki vse usliši, kateri prosijo in molijo . . . O, ko bi Goričan še moliti znal! — Zavest krivde ga je težila, in ni mogel skloniti kolena k molitvi.

Ko je tako zamišljen strmел proti vasi, tedaj se odpro vrata in žena zavpije:

»Jurij . . . Jurij . . . otrok umira!«

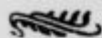
Goričan se je prestrašil. Tekel je v sobo. — Deček je že skoraj dobojeval zadnji boj. Le parkrat je še dihnul globoko. Mati je ostala mirna in pripravljena. Nagnila se je nad otroka in molila glasno. Matijček pa je kakor angelček splaval v nebo, da ondi z nebeškimi prebivalci zapoje veselo božično pesem: »Slava Bogu na višavah!« — Mati je zatislila dečku oči. Jurij je jokal glasno. Tudi žena je jokala, toda njene solze so bile polne tolažbe.

Dva dni pozneje so nesli truplo k pogrebu. Jurij je obstal popolnoma zadaj pri pokopališkem zidu. Ni si upal med katoliške ljudi. Šele, ko so spustili rakev v grob, je stopil bližje in jokal tako na glas, da se je smilil vsem, ki so stali naokrog. — Ko je duhovnik odmolil zadnji očenaš, tedaj je Jurij pogledal svojo ženo in zapazil tolažilen nasmeh v njenih očeh. Saj je ona vedela, da biva dete v nebesih. — Pozneje so odšli vsi ljudje v cerkev, samo Jurij je ostal zunaj. Odpadnik se ni upal v cerkev. Pred zaprtimi durmi je stal kot ubog grešnik in jokal. Toliče zapuščenosti še ni čutil nikoli kakor danes.

V cerkvi se je pričelo angeljsko opravilo. Mehki, polni glasovi orgelj so mu segali globoko v srce. Čudna bolest, kakor nekako domotožje, se ga je polaščala. Znotraj je klečala vsa soseska, žena njegova, njegovi sorodniki, znanci in prijatelji — on pa je stal zunaj sam. Vsi znotraj so upali, da se vidijo z mrtveci enkrat v nebesih, Jurij pa je zdihoval zunaj: »Da, vi se boste videli še enkrat nad zvezdami . . . toda jaz! . . . toda jaz! . . . Moj otrok! . . . Moj tisočkrat ljubljeni otrok!« — Čez nekaj časa pa je rekel Jurij tiho sam pri sebi: »Ne, k svojemu otroku pa moram priti še enkrat! . . . O Gospod, če je pri Tebi še kaj milosti — usmili se me!« — Jurij je znal naenkrat

moliti — in molil je goreče in prisrčno ob cerkvenih vratih. Predno pa se je končala služba božja, je odšel na svoj dom. Tam gori je v mučnem hrepenenju pričakoval, da se vrne žena od pogreba.

(Dalje prihodnjič.)

V Lurdi!

Pa kaj vam pripovedujem vse to, ko ste gotovo že brali in so svetovno znane stvari? Zato, dragi moji, da se zopet spominjate tega in tako pričnete pot s čistim namenom, vzvišenimi mislimi in često tudi s skupno molitvijo rožnega venca, da se tako bolj pripravite na milosti, ki jih boste prejeli. Ali niso ravno skupni molitvi obljubljene velike milosti? Če ima že molitev dveh ali treh, ki so zbrani v Kristusu, tolik uspeh, kaj šele skupna molitev toliko tisočev, ki kličejo k nebu. Kajti nikjer se toliko ne moli kot v Lurdu, kakor nam pripovedujejo oni, ki so že bili ond. Tam se čuti človek prisiljenega moliti. Mnogi tisoči z očmi obrnjenimi proti kipu Brezmadežne, pogosto z razpetimi rokami, s solzami in glasnim klicanjem v različnih jezikih — vse to napravi nepopisen vtis. In če se pri takoiimenovani zakramentni procesiji, ko se nese Najsvetejše skozi dolge vrste bolnikov in ko kličejo duhovnik in ljudstvo glasno in pretresljivo Jezus, Sin Davidov, usmili se me — če se zgodi pri tej priliki očividni čudež, kar se ne primeri redkokrat, tedaj tudi mrzel, morda že brezveren posvetnjak ne more ostati več ravnodušen in marsikak brezverec je odšel iz Lurda veren.

In vi, dragi moji, bodele v malo dneh v Lurdu, bodele vse to videli, čutili, doživeli. O vi srečni! — Ne pozabite pa tudi nas v domovini, ki vas spremljamo v duhu.

Tako pojdite torej, ljubi moji, pod varstvom angelov varuhov, katerih god praznujemo danes. Praznik angelov varuhov! Kako lep začetek vaše božje poti! V dobri družbi potujete in tako morete upati, da bodele dobro začeli svojo pot, dobro nadaljevali in srečno dokončali. Na veselo svidenje!

Marsikomu, ki je morda prišel iz radovednosti v stolnico, so se zasvetile solze v očesu in želel si je na tihem, da bi bil tudi on med tistimi srečnimi, ki odpotujejo danes k svoji dobri nebeški Materi.

Po nagovoru je zapela vsa cerkev krasno skladbo:

Bodi nam pozdravljena,
o Devica čista vsa!
Madeža na tebi ni,
stvarstvo vse naj te slavi!
Slava tebi, ki si čista vsa,
Slava večna ti, Brezmadežna!

Čista kakor lilija
sredi trnja zemskega,
strla kači glavo si,
slava bodi ti vse dni!
Slava tebi, ki si čista vsa,
Slava večna ti, Brezmadežna!

K tebi zrem otrok solza,
prosim te, Brezmadežna,
daj, da v raju tudi jaz
zrem nebeški tvoj obraz!
Slava tebi, ki si čista vsa,
Slava večna ti, Brezmadežna!

Bil je svečan trenotek, poln navdušenja in ljubezni, ko se človeku srce razširi in postane mehko kot vosek, trenotek, ki ga more ustvariti samo vzvišena verska misel. Poleg mene sedeči mlad duhovnik, ki je cel čas zelo pozorno poslušal besede slovesa in ki je glasno in navdušeno začel peti pesem, je utihnil, obraz si zakril z rokami in jokal.

Na kolodvoru smo se predstavili, kar nas je bilo Slovencev, voditeljema romarskega vlaka, monsinjoru doktorju Waitzu in gospodu Dariju Schwarzu. Gospoda sta nas zelo prijazno sprejela in sta nam bila celo pot naklonjena. Dobili smo tudi lična znamenja, ki smo si jih pripeli na prsi: svilen širok trak z veliko svetinjo Matere božje in z napisom Briksen-Lurd 1905. In kakor sem slišal, so Francozi naša znamenja zelo hvalili, da so zelo okusno izdelana. In res se mi je včasih v kakem francoskem mestu sredi ulice postavil kak radoveden Francoz pred obraz nenadoma, kakor bi izrastel iz ceste, pogledal natanko moje znamenje ter se potem vprašujoče ozrl name; morda me je hotel vprašati, kje sem dobil tako lepo znamenje, ali pa je bil radoveden, kje približno na tej ljubi božji zemlji naj stoji vas ali pa mesto Briksen, morda celo kako glavno mesto — sam Bog vé.

Zunaj na peronu je postajalo vedno živahneje, romarji so se izprehajali z veselimi obrazi po tlaku, govorili in se smejali. Bila je tolika gnječa, da sem moral zelo pazljivo hoditi, da nisem zadel ob vsakem koraku najmanj ob dva kovčega. Tam ob stebru je stal mlad gospod z malim, črnim kovčegom v levi roki, v desni pa z zemljepisno karto in študiral najbrže našo pot. Na klopi poleg izhoda je urejala stara ženica stvari v svojem starem, velikem platnenem zavitku in iskala prostora za steklenico, ki jo je držala v roki. Mimo mene je priletelo rdečelično dekle, zadelo vame z natlačenim pisanim kovčegom in z veliko sapo pripovedovalo priletnemu možaku s črnimi brkami, da mora biti vlak v treh minutah že tukaj. Stara sključena gospa s črnim pokrivalom na glavi in s kratko, komaj do pasu segajočo pelerino je stala naslonjena ob pisarniških vratih, držala je v roki desnico poleg stoječe mlade žene ter gledala v tla. »Ana, moli tudi za mojo nesrečno Marto!« Počasi in tiho je izgovorila te besede, kakor bi se jih sramovala in debela solza ji je zdrknila po ovnelem, nagubanem licu. Mlada žena se je ozrla vanjo s pogledom, polnim sočutja in ljubezni ter govorila z mehkim otožnim glasom: Ne jokajte, mamica, saj se bode vse izpremenilo, in zopet bo Vaša Marta srečna in zadovoljna. Veliko hočem moliti zanjo. — Uboga mamica! Morda misli na ljubljeno

hčerko, edinko, ki jo je potegnil s sabo vrtnec mestnega življenja v mlakužo, na dno, da ne čuti v sebi več moči, ki bi jo dvignila in pripeljala zopet nazaj v varno zavetje stare mamice. Morda prižiga vsak dan že pred mrakom v kotičku svoje sobice lučko pred podobo Brezmadežne, debele solze ji kapajo po starem, velem licu, počasi in neprenehoma, kakor padajo jagode rožnega venca, ki se ji vije okoli drobnih, skoro pozornih prstov. Njena usta pa šepčejo molitev za mlado življenje in štejejo dneve, odkar je prvič jela prižigati že pred mrakom lučko pred Brezmadežno. Uboga mamica!

Književnost.

Spillmanove povesti. XIII. zvezek: »Boj in zmaga.« Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena vez. 80 vin., nevez. 60 vin. — Povesti znanega pisatelja so si med slovensko mladino že pridobile mnogo prijateljev. Poleg povesti Kristofa Šmida so Spillmanove gotovo najbolj priljubljene — in to je najboljše priporočilo za novi zvezek, ki v marsikakem oziru prekaša vse prejšnje.

Mladinina bisernica. Ponatisnjena iz »Zg. Danice« 1901 in 1902. Ljubljana 1908. — Biser vseh čednosti mladine je sveta čistost. O njej razpravlja pričujoča knjižica s toliko gorečnostjo in sveto vnemo, tako priprosto in poljudno, da še nismo brali kaj enakega. Mnogoštevilni ganljivi in bodrihi vzgledi poživljajo ves spis. Bilo bi želeli, da se ta knjiga takorekoč razmeče med mladino, posebno pa, da pridno sežejo po njej tudi — vzgojitelji. Kajti skrajna potreba je, da iztrgamo in ohranimo mladino pred kugo modernega sveta — nečistostjo. Kako žalostno je znamenje časa, ako vidimo n. pr. v Ljubljani liberalno mladino, ki se zasmehljivo krohota v gledališču, ko na odru predstavljajo propalo dekle, nosečo svetinjo in moder trak Marijin. Smeh pa prikipi do vrhunca koncertem igre, ko družba, polna greha in hudobij, zapoje znano pesem sv. Alojziju v čast. Dajte taki mladini v roke krepko knjigo, kakor je pričujoča, da se zopet povrne k Njej, ki je Mati prečista in da bo zopet pričela hoditi po svetih potih angelskega mladeniča! Nedolžnim in čistim pa jo da'te, da si ohranijo neomadeževan biser vseh čednosti! — V resnem času je zagledala resna knjiga beli dan!

Opozarjamo na današnji oglas vsestranski preizkušenega zdravilnega sredstva »Sirolin«, ki je posebno v sedanjem času neobhodno potrebno.

Vsaka mati se zanima za »Skottovo emulzijo«, ki je večkrat naznanjena v našem listu. »Skottova emulzija« je glasovit izdelek iz ribjega olja, ki jo otroci v vsakem slučaju radi uživajo in dobe hitrejšo in zanesljivejšo pomoč, kakor z uživanjem zoprnega ribjega olja. — Dobi se v vsaki lekarni.

Razgled po domovini.

«Domoljub» stane, kot smo že zadnjič omenili, tri krone na leto in ne 2 K, kakor je bilo v nekaterih iztisih prve številke po pomoti tiskano. Tisti naročniki, ki so nam poslali le 2 K, naj nam svoječasno pošljejo še 1 K, da jim ne bo treba s 1. septembrom ustavljati lista.

+ Volivci pozor! — Prvi pogoj za dober uspeh volitev je, da so volivni imeniki dobro sestavljeni. Kaj nam koristi množica volivcev, ako niso vpisani v imenik! Prav te dneve županstva sestavljajo te imenike. Raditega opozarjamo vsa županstva naj vestno gredo na delo, svoje somišljenike pa, da naj skrbno pazijo na to, da ne bo kak naš volivec izpuščen. Sicer smo prepričani, da bodo naši župani gotovo svojo nalogo vestno storili. Ali na nekaj jih hočemo opozoriti, kar je velike važnosti. Misli se, da ima deželnozborsko volivno pravico le oni, ki plačuje najmanj 8 kron pravega direktnega davka. Toda t ni vselej res. Zakon izrecno določa, da ima vsak deželnozborsko volivno pravico, kdor je pri zadnji občinski volitvi volil v 1. ali 2. volivnem razredu, kjer so trije volivni razredi. Toraj, če bi kje vsi volivci drugega občinskega volivnega razreda ne plačevali po 8 kron davka, morajo vendar priti sedaj vsi v imenik za deželnozborske volitve. Le v 3. razredu velja določilo 8 K. Nekateri mislijo, da mora ta davek volivec sam plačati, ako je pa solastnik z ženo, potem se mora pa davek deliti na dva dela, in če na moža pride 8 K, potem voli, ako pa ne, nima volivne pravice. Tako je mislilo tudi pred leti neko okrajno glavarstvo in je tudi v tem smislu razsodilo glede reklamacij. Na pritožbo zoper to razsodbo je pa deželna vlada v Ljubljani razsodila, da ima mož volivno pravico brez ozira na to, ali plačuje sam 8 K davka in več, ali pa kakor solastnik z ženo. Vsaj bi bila pa tudi res gorostasna krivica, ako bi, recimo eden sosed, ki je sosesestnik z ženo in plačuje 15 K davka, ne smel voliti; njegov sosed pa bi imel volivno pravico, če tudi plačuje le 8 K davka, ker je slučajno sam lastnik. Poznamo srednjo občino, ki bi nad 20 volivcev izgubila, ako bi solastniki z ženo smeli voliti le ondi, ako plačujejo nad 16 K davka. — Toraj pozor!

Oglasnice za potovanje v Lurd že prav pridno dohajajo na upravništvo »Slovenca«. Upati je, da se tega lepca romanja udeležijo dokaj vernih Slovencev. Kdor se še namerava prigrasiti, naj kmalu dpošlje rdečo oglasnico, da ne bo prepozno. — Na posamezna pisma vprašanja bo odbor pozneje odgovarjal.

Socialnega tečaja v Gorici se je udeleževalo pred tednom nad 200 mož in mladeničev. Predavali so dr. Krek, dr. Bracelj, dr. Dermastia, kurat Abram, stolni vikar Vuga, dr. Srebrnič, dr. Capuder in urednik Kremžar. — Predavanje se je končalo s sijajnim komerzom v dvorani hotela »Central«. Navzočji so bili državni poslanci dr. Krek, dr. Gregorčič in Fon. Vršilo se je več napitnic. V imenu kranjskih udeležencev se je zahvalil Božič iz Budanj goriški krščanskosocialni zvezi za prireditve tega tečaja. — Goriška liberalna

klepetulja »Soča« se silno togoti nad sijajno uspehim tečajem. Pravi, da ni bilo 200 udeležencev, temuč polovica manj, in potem zaničljivo pristavlja: »In kakšni ljudje!« Naši možje naj si dobro zapomnijo to zaničevanje liberalcev in pri prihodnjih deželnozborskih volitvah naj jim pokažejo, kakšni ljudje da so.

Agrarno stranko so si bili ustanovili goriški liberalci pred letom, hoteč z njo loviti kmete. Izdajala je ta stranka časopis »Naš Glas«, ki je imel pa komaj sto plačujočih naročnikov. Načelnik stranke, dr. Franko, je bil na zadnjem občnem zboru zato, da se agrarna stranka združi s S. L. S., a v večini navzoči liberalni učitelji so podrli ta predlog, ter hočejo še nadalje voditi boj zoper S. L. S. »Naš Glas« bo prenehal izhajati. Liberalno učiteljstvo je povsod enako.

Iz kobariškega okraja se nam piše: Liberalni listi se strašno vsiljujejo po naših hribih. A mi jih ne maramo! Mi smo krščanskega prepričanja in smo prišli do pravega spoznanja. Otresli smo se liberalnega jarma. Liberalizem pri nas nima veljave, zato beremo le dobre katoliške liste; liberalne liste, če nam jih po sili pošljejo, mečemo v ogenj. Prav tako!

Izobraževalno društvo na Viču pri Ljubljani je imelo 6. t. m. občni zbor. Začelo se je v društvu zelo živahno gibanje. Vsako nedeljo je predavanje. Mladičji in možje, le polnoštevilno v društveno sobano!

Umri je pretekli teden v frančiškanskem samostanu v Samoboru na Hrvaškem č. pater Kalasancij Margreiter. Raniki pater je bil rojen v Idriji in je deloval v Samoboru okrog 30 let. Naj v miru počiva!

Novodobni učenci Iz Zagreba poročajo: V Djakovem so se v ljudski šoli dogodili burni prizori. 13 let stari učenec Damjanovič je prišel v šolo oborožen z nožem. Ker se je Damjanovič z nožem igral, je hotel učitelj Damjanoviču nož vzeti. Učenec je zaklel in z odprtim nožem naskočil učitelja. Učitelju se je posrečilo po kratkem boju učencu izvit nož. Drugi dan so vsi učenci prišli v šolo z noži. Damjanovič je med součenci aranžiral upor. Šolski voditelj je moral poklicati na pomoč orožnike. Orožniki so vstopili v razred in razorožili učenca.

Orožne vaje. Po posredovanju katoliških poslancev, tudi slovenskih, se bodo odslej vršile orožne vaje od sredine marca do konca septembra. Vsak rezervist si bo lahko v tem roku izbral čas, ki mu najbolj ugaja za njegove razmere. Svoje želje mora naznaniti pri županu.

Na opazovalni oddelek kranjske deželne bolnice so oddali g. dr. Pikla, odvetnika v Postojni, nekdanj odvetnika v Kozjem in Mariboru na Štajerskem.

Iz groznega strahu pred volitvami so začeli zdaj ljubljanski liberalci, na čelu jim župan Hribar, sladkati se ljudem in jim vse obljubljati. V Ljubljani so v klubu občinskega sveta napregli par mož, da so v seji župana »interpelirali«, ko bodo pa volitve pri kraju, bodo pa zopet ljudi za norca imeli in ošabno nanje zrl. Most na Opekarsko cesto (!) je zopet na vrsti, cerkev na Barju (!) tudi in kaj še vse! Tudi magistratnim uradnikom bodo zjednačili plače, doklade in pokojninska leta, ker se boje napetih strun. Koliko je liberalna stranka mož beseda, pa vsak otrok ve. Same sladke, zoperne fraze so jo!

Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem priredi shod v St. Danijelu v Prevaljah v nedeljo, 19. t. m.

ob 12. uri popoldne, v gostilni pri Riflu. Na shodu bo govoril državni poslanec Grafenauer. Razpravljalo se bo tudi o šoli na Strojni.

Kaj še čaka katoliško cerkev. Framasoni gredo v divjem sovraštvu do cerkve vedno dalje. Loža (zbirališče framasonov) je v Manasu na Francoskem že izdala ukaz, da ne sme noben duhovnik opravljati službe občinskega tajnika, ako se ne oženi. S tem ukazom hoče prisiliti v pomanjkanju živeče duhovnike, ki opravljajo službo občinskih tajnikov, da odpadejo od cerkve in se poročijo. — Loža »domovina in človekoljubje« prepoveduje vsako prosjačenje. S tem hoče udariti ubogega redovnika in redovnice, ki so navezane le na miloščino dobrih ljudi. Po tem ukazu framasonov ne bi smeli več prositi za pomoč in podporo. — Loža »Demos« v Nici zahteva, da se iz šolskih knjig in iz vseh šol odpravi vse, kar spominja na Boga in na verske dolžnosti. Priporoča pa, da se praznujejo framasonski prazniki. Za francoskimi framasoni pa capljajo tudi laški. Pred božičem je izdal laški naučni minister Rava, ki je žid, ukaz, da se odpravi verouk iz šol. Po vsem Laškem je zavrelo radi tega. Na stotisoče družin je protestiralo proti tej naredbi ministrov. Moral jo je umakniti. — Z vidnim veseljem je poročal o tej satanski nameri framasonskega ministra časopis liberalnih učiteljev slovenskih »Učiteljski Tovariš«. Tudi liberalni učitelji se vesele tiste ure, ko bi se v Avstriji odpravil verouk iz šol in prepovedal duhovnikom vstop v šolo. A ne bodo še tako hitro pričakali tega. Dokler bo naše ljudstvo tako verno kakor je sedaj, toliko časa bo zaman vse pričakovanje liberalnega učiteljstva.

Deželnozborske volitve se bližajo. 21. februar mora biti dan kmečke zmage. Ta dan vsi kmetje na volišče, da porazimo liberalce na celi črti! Bela zastava zmage mora zavihirati ta dan nad kranjsko deželo.

Duhovniške izpremembe na Štajerskem. Kaplan gospod Josip Trafenik iz Hajdine je postal uradnik knezoškofijske pisarne v Mariboru. — Vpokojeni dekan vuzeniški gospod Tomaž Mraz se je preselil iz Selnice k usmiljenim bratom v Gradec. Prestavljeni so gospodje kaplani: J. Poplatnik iz Sv. Urbana v Hajdino, Šim. Petek iz Male Nedelje v Majšperk, Karl Malajner iz Majšperka k Sv. Urbanu, Franc Ogradi iz Sv. Barbare v Haložah k Sv. Jakobu v Slov. goricah, Jakob Rabuza iz Sv. Jakoba v Slov. goricah k Sveti Barbari v Haložah, kot kaplan pri Mali Nedelji je nastavljen bivši frančiškan o. Odorik Lorbek.

Zadružni tečaj v Mariboru je bil zelo dobro obiskan. Udeležilo se ga je 54 mož in mladeničev iz vseh spodnještajerskih okrajev. — Shod je otvoril državni poslanec in predsednik »Zadružne zveze« v Ljubljani dr. Krek z znamenitim govorom. Tečaj sta vodila gg. Pušenjak in Pelc. K otvoritvi tečaja sta prišla tudi državna poslanca dr. Korošec in Pišek.

O umoru v mariborski kaznilnici se nam poroča: Kaznenec Ivan Tomašič, ki je umoril kaznenca Kranjca v tukajšnji kaznilnici, je bil svoje dni finančni respicient. Radi umora svojega strica je bil obsojen na vešala, a pozneje pomiloščen v 20letno ječo. V ječi je ubil nekoga paznika, za kar je dobil 10 let zopora. Radi razžaljenja Veličanstva je bil obsojen v 13mesečni zapor in radi javnega nasilstva tudi v 13mesečni zapor. Imel je torej obsojati 32 let v ječi. Sedaj je temu pridružil še umor svojega sotovariša Kranjca.

Pogumna ženska. Kmetica Vikt. Mondo je pred nekoliko dnevi zapazila pri Sernedelli blizu Kopra, da se trije otroci nekega bogatega gospoda, ki stanuje v bližini, igralo na železniški progi. Že se je slišalo sopihanje prihajajočega vlaka. Ženska je hitro skočila na železniški nasip, potegnila dvoje otrok raz proge, tretjega je vzela v svoje naročje ter se odstranila s proge baš v hipu, ko se je lokomotiva že dotaknila njene obleke. Tej pogumni in odločni ženski se imajo zahvaliti trije otroci za življenje. Oče otrok jo je bogato nagradil, a tudi od namestništva je dobila nagrado 150 K.

Godčeva nesreča. Iz Trsta nam poročajo: Zadnji dan leta je hodil voznik Jožef Vatovec s harmoniko voščit in delat »ofrehte« po Sv. Ivanu. Seveda se ga je mož pri tem delu precej nalezel. Ko se je popoldne ob pol štirih vračal pijan proti domu, se je na Ferdeniču s harmoniko vred zvrnil v kanal in tako nesrečno padel, da je ostal na mestu mrtve.

Kje so izselenci? Preteklih dni se je dogajal na Reki historičen dogodek. Izseleniški parobrod »Slavonija« Cunard-Linie je odlovel v Ameriko popolnoma prazen — brez kakga izseljenca. Parnik, ki je svoječasno po nekoliko stotin izselencev spravil v Ameriko, je odšel to pot brez potnikov, ker se ni niti eden izselencev prijavil za pot v Ameriko.

Slovenska podružnica avstrijske Rafaelove družbe v varstvo katoliških izselencev objavlja sledeči dopis c. kr. ministrstva za notranje zadeve: »Delovanje izseleniškega agenta Mirka Livadiča. Neki agent Mirko Livadič iz Hrvaško-Slavonske, zadnji čas zlasti v južnih deželah dela marljivo propagando za izseljevanje v Brazilijo in se v to svrhu poslužuje tudi sodelovanja časnikov. Interesovane kroge nujno svarimo, da naj se od tega agenta, proti kateremu je predloženih več tožb, ne dajo zapeljati k izselitvi v Brazilijo. — Dunaj, 4. januarja 1908.«

Vič-Glince. V zadnji »Domoljubovi« številki je nek neznan dopisnik žalil vrle Vičane z nepremišljenimi priimki in zbadanjem. Podpisani potrjuje, da so Vičani zlasti v zadnjem času bodisi z vožnjo, bodisi na druge načine brez izjeme pokazali vso vnemo za novo cerkev sv. Antona. V zadnjih treh mesecih so gotovo do 400 voz napeljali brezplačno raznega materiala okoli cerkve, poravnali so in zasipali jame okoli cerkve. En dan je bilo pri tem delu skoraj samih Vičanov, do 50. Za čas blagoslovljenja so skoraj izključno viška dekleta splela do 300 metrov krasnih venčev za oplešavo cerkve. O kaki ošabnosti in nasprotovanju do cerkve se pa zlasti zadnje dni ni opazilo ničesar. Ampak vsi so veseli, da so v tako kratkem času prišli do tako lepe in veličastne hiše božje. O tem se prepriča lahko vsak, ako stopi ob nedeljah bodisi pri dopoldanski ali pri popoldanski službi božji v cerkev sv. Antona. Neznani dopisnik pa s svojimi neumestnimi opazkami po nepotrebnem razburja duhove in ne pomisli, koliko škoduje dobri stvari. Ravno sedaj nova cerkev potrebuje vsled ogromnih stroškov mnogo dobrotnikov, s takimi opazkami pa jih le odbija in odtuja. Pa vrli Vičani kakor tudi drugi dosedanjí dobrotniki cerkve sv. Antona na Viču se s tem gotovo ne bodo dali zbežati, ampak bodo nam in podpore potrebni cerkvi tudi še nadalje naklonjeni. — P. Avgustin Campa, superior.

Nesrečna družina je ona znanega socialnodemokratskega voditelja F. Ropasa v Gorici, ki se nahaja sedaj v ječi. Žena Ropasova stanuje v neki hiši v Soški ulici. S svojimi otroki je šla v kuhinjo ter zakurila z ogljem. Tam so se greti, ali kar nakrat sta padla dva otroka v nezvest. Mati je imela še zavest ter

je hitro odprla okno in skočila ven. Rešitev je prinesla čisti zrak. Nabralo se je bilo okoli več radovednežev, ki so mislili kdo ve kaj se je zgodilo.

Umrli ob grobu. V nedeljo, 5. t. m., popoldne so pokopali v Solkanu neko ženo. Ko so jo prinesli pogrebci na pokopališče in spustili krsto že v jamo ter potegnili vrvi ven, je zadel mrtvoud enega pogrebcev; isti je padel ter obležal mrtve pred še ne zasuto jamo.

Vollni shod Slovenske Ljudske Stranke se je vršil v nedeljo v Želimljah. Poročal je državni poslanec dr. Šusteršič ter je bilo njegovo poročilo od mnogobrojno zbranih volivcev sprejeto z velikim navdušenjem.

Umrli je v Vodicah veleč. gospod Janez Žužek, brat tamošnjega župnika in duhovnega svetnika veleč. g. Simona Žužeka. Pokojnik je bil rojen dne 31. decembra 1837 v Velikih Laščah; kot bogoslovec je šel v Ameriko, kjer je bil tudi posvečen v mašnika leta 1864; deloval je potem dolgo časa kot misijonar v škofiji Winona, države Minnesota, dokler se

prvič leta 1902. Že takrat smo jo zelo priporočili; letos pa je izšla v drugem zelo popravljenem in pomnoženem natisu in jo vsled njene popolnosti še z večjim veseljem priporočamo. In sedaj je ravno pravi čas za to knjižico. Predpust trka na duri in marsikateri mladenič bo v njem nehal fantovati, marsikatera dekle si bo otrla solzo iz oči, ko se bo poslavljala od svojih tovarišic. Vsem tem mladim zaročencem svetujemo, da prebero to knjižico, predno stopijo v zakonski jarem, da se do dobrega pouče, kako jim je živeti v novem stanu. Dolgo časa smo si želeli te knjižice, in to tembolj, ker je v resnici za zakonce in zaročence posebno potrebna in tudi v splošnem važnejša, kakor marsikatera druga knjiga. — Seveda je knjiga pisana za odrasle. Noben zaročenec in noben zakonski par je ne sme pogrešati. — Dandanes toliko bolj potrebujemo tako knjižico, čimbolj se majo temelji srečnega zakonskega življenja. — Ta knjiga, če se bo prav rabila, pridno priporočala in čitala, bo precej pripomogla, da se bo na vernem slovenskem ozemlju mogočno odbil

Bolnišnica usmilenih bratov v Kandiji.

ni leta 1900 povrnil nazaj v staro domovino, da se tukaj odpočije od trudapolnega misijonskega dela v Ameriki. Truplo so prepeljali v Velike Lašče. Naj počiva v miru!

Kandidat štajerske »Kmečke zveze« gospod Alojz Terglav prireja izborni obiskane shode po volivnem okraju. Brez dvoma mu je zmaga zagotovljena. Liberalni kandidat Zdošek je doživel že več porazov. Liberalci so radi svojega kandidata silno poparjeni. —

Za čebelarje. V nedeljo, dne 19. t. m., priredi čebelarška podružnica za škofjeloški okraj svoj redni občni zbor. Tem potom se vabijo vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva, da se udeležijo v obilnem številu obč. zbora. Po občnem zboru bo predavanje g. A. Likozarja iz Ljubljane. Občni zbor se vrši v prostorih g. Ig. Guzela, ob 1. uri popoldne. Pobirala se bo tudi udnina za bodoče leto in vpisovali novi udje. Prijatelji čebelarstva pridite, ker v slogi je moč.

Pouk zaročencem in zakonskim. Spisal Janez Zabukovec, župnik. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Ta knjižica je izšla

vsak napad proti nerazdružljivosti katoliškega zakona od strani novodobnega brezverstva, ki brezčutno z nogami tepta vsako znamenje blagoslova in miru v človeški družbi. — Knjiga sviri pred nepremišljenimi zaročniki in zakoni, povdarja svetost in neločljivost zakona, ter razlaga vzgojevalne dolžnosti zakonskih do otrok itd. Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in velja vezana 1 K 40 h.

Iz ljubljanske okolice.

Iz Polhovega gradca. Popravek. V zadnjem »Domoljubu« se je pod zgornjim naslovom vrinila neljuba tiskovna pomota. Mesto »pa jih nima toliko ona na vesti kakor žganje«, moralo bi stati: »Par jih nima toliko ona na vesti, kakor pa žganje«. Lahko si mislite, kakšen poklon bi se naredil s tem Pograjcem.

Svarilo. Iz ljubljanske okolice nam piše posestnik: Že več časa se vidi ob vsakem trž-

nem dnevu na trgu tik frančikanskega mosta nekega človeka, ki ima postavljeno na malem zaboju neko škrinco in steklo, v katerem prerokuje pravi peklenšek srečo, kakor pravi dotičnik. S tem slepari mimoidoče služkinje in druge ljudi, za kar vsak plača 20 vin., ne dobi pa družega, nego staro sliko, ženska moško, moški žensko, in nekaj farbarije, s katero farba ljudstvo. Piše pa take stvari, ki so kaznjive, n. pr. kdaj bode mož umrl ženi ali žena možu. S tem je ljudstvo zbegano in je že več ljudi v domišljiji zbolelo, kateri so kupili tam liste, kateri oznanjajo človeku bodočo nesrečo itd. Želeli bi bilo, da to pregleda mestna policija in naredi tej slepariji konec. Pripomniti se še mora, da je tiskovino prepovedano prodajati dotičniku, ker nima nikakega dovoljenja v to svrhu. Sploh je prepovedano že po vseh večjih mestih prodajati javno take tiskovine. Zatorej pozor, policija! Pametnemu ljudstvu pa v svarilo, da se vsak izogne slepariji. Pripomniti je še, da je dotičnik prav silen in brutalen človek napram mimoidočemu ljudstvu, na kar ga še zato posebej policiji toplo priporočamo.

»Kmečka zveza za ljubljansko okolico« je v seji 11. januarja postavila gg. dr. Ivana Šusteršiča in Fr. Povšeta kandidatom za deželnozborske volitve. To sta naša moža, drug naj se nihče ne prikaže, če se hoče obvarovati sramotnega padca. Koliko dobrega sta za nas že storila, se tu ne da popisati. Kakšnega pomena bo za našo okolico belokranjska železnica, ki nam jo je gospod dr. Šusteršič izpeljal, tega si sedaj še natanko misliti ne moremo. Kupe denarja nam bodo prinesli sedaj naši pridelki. Kolike vrednosti za našo živino je pa nastop Povšetov glede kmečkih zadev, pa že čutimo, bomo pa še vedno bolj. Zato navdušeno vsi za ta dva gospoda! — Tudi zahvalo je izrazila »Kmečka zveza« »Slovenskemu klubu« za odločen nastop za kmečke pravice. — Obenem pa »Kmečka zveza za ljubljansko okolico« najodločneje obsoja liberalno stranko in je zoper ves ropot in krik, sploh zoper vso obstrukcijo liberalne stranke proti volivni reformi, ki bi nam bila prinesla več zastopstva in pravic v deželnem zboru, naj pomeče to preperelo stranko pri volitvah in jo vrže v smetnjak. To so sami škodljivci kmeta, prevzetni mogočneži, katerim ni mar korist ljudstva, posebno ne kmeta.

Iz Posavja. Volitve za deželni zbor se bližajo. Lansko leto pri državnozborskih volitvah so nas pri županstvu v volivnem imeniku silno veliko izpustili, in še celo nekateri posestniki nismo mogli voliti. Onim pa, ki so smeli voliti, so pa na čudovit način nosili glasovnice. Nekaj smo jih dobili za podi, nekaj pod kozolci. Sedaj pa ni treba pošiljati pijanih raznašalcev, če ne jih bomo mi strezili! Najbrž, da so bili vmes kakšni domači prijatelji in liberalci. Sedaj pa denite le roko proč, vi hinavski naši prijatelji! Liberalci so naši največji sovražniki. Za deželni zbor bi mi letos lahko po novem volivnem redu volili, pa so liberalci s svojim krikom v zbornici naredili, da ne moremo. Zato naj se sedaj le skrijejo kakor murni ali božji volki v luknjice. Priliznjene hinavščine ne potrebujemo več. Vrata pokažemo vsakemu liberalcu.

Jarše - Tomačevo. Kolikor je nam znano, imate naši dve vasi v celi šentpeterski župniji največ naročnikov na »Domoljuba«. Pozivljamo druge vasi, naj se sedaj naroče v obilnem številu, če ne bomo mi vedno prvi. Naročite!

Z Vrhnike. Velik korak naprej v svoji organizaciji je storilo ljudstvo vrhniškega okraja dne 6. t.m. Ta dan je bil ustanovni shod kmetijske zveze za ta okraj. Do 500 krepkih mož S. L. S. se je ta dan zbralo na Vrhniki in

napolnili so katoliški dom, da sklenejo zvezo med seboj za obrambo pravic svojega stanu. Na shodu sta poročala gg. poslanca Povše in Gostinčar, ki sta med živahnim odobravanjem razvijala prelepe in prekoristne misli za kmetijski stan. Shodu je predsedoval preč. g. L. Gantar, dekan vrhniški, ki je v navdušenih besedah predlagal zaupnico gg. poslancem S. L. S., posebno nie načelniku dr. Šusteršiču, in gg. Povšetu in Gostinčarju. Zaupnico so zbrani možje pozdravili z vso dušo. Res, bil je pravi ljudski dan! — Odbor nove zveze je bil izvoljen tako-le: Tršar Fran, ml., z Vrhnike, načelnik; Stanovnik Ivan iz Horjula in Kobi Antoni z Brega pri Borovnici, načelnikova namestnika; Skubic Anton, kaplan na Vrhniki, tajnik in blagajnik; Rihar Valentin iz Polhovega Gradca, Malavašič Jakob iz Št. Jošta, Trobec Jožef iz Črnega vrha, Jereb Janez iz Podlipe, Drašler Franc iz Dul, Pečjak Matija iz Vrhnike, odborniki. Na te može naj se udje obračajo in številno pristopajo k zvezi. Vsak mož S. L. S. bodi tudi ud zveze. V ednosti je moč!

Šmartno. Predavanje gosp. Legvarta o mlekarstvu in drugih gospodarskih stvareh ne bo 2. februarja, ker takrat nimamo maše. Ali bo prej ali pozneje, bomo že naznanili.

V Preski priredi izobraževalno in delavsko društvo shod v nedeljo, dne 19. t. m. Ob enem pa ima izobraževalno društvo svoj peti redni občni zbor, in z ozirom na to najnujnejše vabimo na shod vse, zlasti pa člane izobraževalnega društva in njega odbornike, kajti dolžnost vsakega člana društva je, da se posebno občnega zbora gotovo udeleži in da so društveniki polnoštevilno navzoči, ko se vrši pregled društvenega delovanja v pretečenem letu in se voli novi odbor, ter se vkrepa vse potrebno za razvoj društva. Zatorej v nedeljo, dne 19. t. m. vsi v Presko, zlasti pa vi mladeniči in možje, pridite gotovo v obilnem številu!

Odbor izobraževalnega društva v Preski.

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

g Laži se trosijo po srenjski župniji, da razpada hranilnica in kmetijsko društvo. — Prijateljem resnice povemo samo to, da ni še nobeno izmed obeh stalo tako dobro, kot sedaj. Hranilnica ima, kot se je povedalo na občnem zboru, čez 1000 kron čistega dobička za leto 1906., dasiravno so bili stroški za pregled enajstih let zelo obilni. Kmetijsko društvo stoji ravnotako dobro, da se ni bati razpada. — Razpadlo bo samo tedaj, če je društveniki ne bodo podpirali in kupovali v društvu. — Govori se tudi okoli, da ima poslovodja drugje naložen denar, češ, da ne zaupa svojega denarja hranilnici, ker razpada. — To je nesramna laž! In kdor to govori in vedoma razširja to laž — proti temu bo poslovodja nastopil sodnijsko pot. Ravno isti je pripravljen izplačati vsakomur, ki mu more dokazati gori omenjeno — takoj nagrade 100 kron. Rezervni sklad hranilnice iznaša čez dvanaest tisoč kron! Torej vas prašamo, na kakšen način bi mogla hranilnica propasti?

g Novo leto in vozniki. Nekaj nečuvnega za naš kraj je to, kar so naredili voz-

niki, ki vozijo žagarju Hajnriharju iz Boh. Bistrice les iz pianine Jelje. Mejem, ko so šli domači k službi božji ob desetih, so šli trije vozniki izvaževati les na planino. Ko so srečavali domačine, so se norčevali, da zanje ni praznika. Takih ljudi pri nas prav nič ne rabimo. Naj le ostanejo tam, kjer so!

g Nevarnost je zelo velika, da se domači konji ne nalezijo smrkavosti, zakaj znano je, da se je ta bolezen lani celo leto širila po selški dolini. Zahtevamo, da pregleda živinozdravnik vse konje selških voznikov. Kam pridemo, če se ta bolezen razširi v Bohinju.

g Snega imamo dovolj. In ravno pravi je za vožnjo iz gora. Veliko posekanega lesa imajo ljudje gori, ki ga kaj pridno spravljajo v dolino. Ob cesti vidiš velike kupe. In tudi zaslužek ni preslab. Pri fužini se pa domači zato branijo prevzeti vožnjo, ker jim Radoljčani ponujajo do 60 vinarjev manj, kakor tujim voznikom.

g Tujci. Precej tujcev je že prišlo iz Gorice in Trsta, ki se sanjkajo in drsajo na ski.

g Igra »Mlini pod zemljo«, ki se je igrala na sv. Treh Kraljev dan in se ponovila v nedeljo, je izpala nepričakovano dobro. Vsi igralci so dovršeno rešili svoje vloge. Pa tudi obisk je bil obilen. Vse premalo prostora. Mnogo jih je prvič moralo iti domov, ne da bi mogli videti. Komaj čakamo, da se dovrši dvorana »Gasilnega doma«. Za naprej pripravljajo dekleta šaloigro »Svojeglavna Minka«, fantje pa »Novi zvon na Krtini«.

Izkranjskega okraja.

g Shod zaupnikov »Kmečke zveze« za kranjski okraj bo prihodnji ponedeljek ob 1. uri popoldne v Kranju na »Novi pošti«. Pogovor bo o kandidatih za deželni zbor.

g Izobraževalno društvo v Šmartnem je priredilo na sv. Treh Kraljev dan igro: »Črevljari«. Igralci so jo dobro pogodili, gledalci pa do dobrega nasmejali. Pred pustom nastopijo fantje še enkrat, dekleta pa pravijo, da tudi nočejo zaostati. Prav tako! Imamo vsaj pošteno zabavo.

g Nov državni most čez Savo so v Kranju pričeli te dni graditi. Most bo iz betona z železnim ogrodjem. Postavljen bo malo nižje od starega lesenega. Lepo vreme in plitva voda bodeta delo zelo pospeševala.

g Sv. Janez Nepomuk ob Majdičevem mlinu še vedno išče usmiljene roke, ki bi ga dvignila in osnažila. — G. V. Majdiču bi bili gotovo vsi mimoidoči hvaležni, če bi hotel biti on tisti usmiljeni Samarijan. Olepševalno društvo najbrže tudi ne bo ugovarjalo —.

g Trn v peti je denarnim mogotcem nova hranilnica v Kranju. Prenesti kar 200.000 v ne prav dveh mesecih, res ni kar si bodi. Zato prav nič ne zamerimo gospodom, če malo pihajo. Samo lagati ne bomo pustili. G. K. je nedavno temu — priče imamo — nagovarjal priprosto ženo, naj ne aese v ta novo, ker tam samo posojujejo. Taka priprosta laž sicer ni nevarna, a si jo vseeno odločno prepovedujemo. —

Mrlič, katerega ime je hotel g. K. legalizirati, se ni mogel braniti, a mi se pa bomo. Le lep mirni bodimo!

g Novi zvonovi v Roženkrancu so Hujanske može tako spodbodili, da tudi oni hočejo imeti nov veliki zvon. Pravijo, da mora vsaj 20 centov imeti. Potrebni drobiž za to že prav pridno zbirajo.

g Ne Iv. Kunčer, temveč veleugledni gospod Ivan Kummer je odbornik nove hraninice.

g V društvu »Kranj« smo se na Silvestrov večer prav dobro zabavali. Šalovigra »Trije zdravniki« je nepričakovano dobro uspela. G. Mohorjevič zbor se je prav dobro postavil. Smeha ni hotelo biti konec, ko sta zapored nastopila gospoda I. Šink in F. Pavšič s svojimi kupleti. — Upajmo, da nas tudi pred pustom društvo ne bo na cedilu pustilo. — Svoj občni zbor ima društvo v nedeljo, 19. t. m., ob 6. uri zvečer.

g S Trstenika. Dne 2. januarja tek. leta je v Babinem vrhu v Gospodu zaspal bivši sedmošolec kranjske gimnazije Anton Lombar, po domače Špančev študent. Bil je tih mladenič, lepega vedenja; fara je od n'ega pričakovala najboljšega. Po Bogu je dopadl drugače. Pogreba se je udeležilo poleg treh gospodov gimnazijskih profesorjev, obilica kranjskih dijakov, ki so s spremstvom na zadnji poti in ginljivimi nagrobnicami izkazali pokojniku dijaško kolegialnost. Bilo je to pač v tolažbo žalostnim starišem, za katere je izguba dragega sina hud udarec.

g Cerklje. Občinske volitve so pred durmi. Liberalci, katere vodi učitelj Lapajne, se pripravljajo za naskok, da bi pripravili pot Hribarju in njegovim pristašem v občinski zastop. Dobro vemo, da stoji za učiteljem Lapajnetom župan Hribar iz Ljubljane, ki je pred nekaj leti naročil načrt za vodovod v Cerkljah in ker ga občina ni hotela sprejeti in plačati, moral je Hribar sam odšteti 1400 kron. Zanimivo bi bilo izvedeti, koliko so dobili ali koliko se je obljubilo cerkljanskim liberalcem, da se peha' o za Hribarja. Ali mogoče Lapajne namerava iti za Babičevim fantkom v Ljubljano! Mi ga Ljubljčanom iz srca privoščimo.

g Volivci! Občinski odbor je važen zastop, v katerem urejamo svoje domače razmere. Zato ni vseeno, kakšni može pridejo v občinski odbor. Nespametni odborniki lahko privedejo občino do dolgov, katere morajo plačevati občani. Ko je v občinskem odboru sklep storjen, od višjih oblasti potrjen, ne pomaga več nobena pritožba. Priče tega so nam občine, v katerih leče občani pod težo dolgov, katere je napravil občinski odbor. Pravični morajo biti odborniki nasproti vsakemu občanu. In kdaj so bili liberalci še komu pravični! — Čas, da si izberemo občinske odbornike za tri leta, se hitro bliža. Osebo nasprotstvo ne sme odvrniti nikogar od volitev! Udariti moramo pri volitvah proti skupnemu sovražniku, proti liberalcem, vsi združeni kot en mož. Vabimo na dan volitve može, katere bo postavila Slovenska Ljudska Stranka in varujmo se liberalnih sleparij! Z liberalci in s tistimi, ki jih podpirajo, jim odpirajo svojo hišo, nič

skupnega! Pooblastila dajte le zanesljivim možem naše stranke. Ako se držimo pri volitvi teh pravil, smemo upati, da bomo prav volili in ne bomo redili liberalnih gadov sebi v škodo in nam nikdar ne bodo zapovedovali v občini. Na noge tedaj!

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Mengša. Kmetska zveza za kamniško dekanijo priredi štiridnevni poučni tečaj v Mengšu od 20. do 24. januarja. Vabljeni so vsi prijatelji zadrugištva, da se udeležijo teh vrlo podučnih predavanj. Natančnejši spored se bo objavil v »Slovincu«.

g Dob pri Domžalah. Gotovo že marsikdo misli, da je šlo naše s. k. izobraževalno društvo k večnemu počitku, ker ni več glasu o njem v »Domoljubu«, pa ni tako! Društvo še deluje vsestransko, posojuje knjige, naroča časopise, skrbi za petje in igre. Samo člani so precej kasni s članarino. — Božične praznike je društvo priredilo veselico z jako zanimivim sporedom. Pod vodstvom izvrstnega g. pevovodje J. Malija iz Radomlja je pevski zbor zapel štiri krasne pesmi. Deklamacije, igre, vse je bilo v pravih rokah. Neki revež, ki ni bil na veselici, pa se spodtika nad igro, češ, da žali lastni naš narod. Za enkrat mu povem le toliko: Fant, pa nisi fant; slovenski narod se imenuje veren, pobožen narod. Kaj misliš, ali mu delaš kot takemu čast ali sramoto? Premisli in potem govori! Kakor iz tega razvidite, društvo deluje in bode delovalo. Pevske vaje so v četrtek in nedejo. Za igre se tudi že razdeljujejo vloge. Če tudi se imamo boriti z raznimi napadalci, pa ne vdamo se ne. Ampak stojimo trdno, kot hrast in ne odstopimo nasprotnikom niti za las, kadar se gre za naše najdražje svetinje. Tako je govoril v pozdravnem govoru na veselici društvenik. In tega se držimo, pa bomo vse premagali! Društvo naše je še brez predsednika, zato bomo imeli sedaj kmalu občni zbor, na katerem bomo predsednika in tudi nekaj drugih odbornikov izvolili.

g Iz Komende. Odbornike naše mlekarne vlijudo vprašamo, zakaj se pri nas še vedno mleko pod vsako ceno kupuje. Vse mlekarne ga bolje plačujejo nego naša. Kmet na ta način izgubi ves pogum do živinoreje. Tudi sirovo maslo gre drugod za boljšo ceno. Zahtevamo, da delujejo odborniki v korist ljudstva, za to smo jih izvolili.

g Nekaj posebnega. Tri sosednje župnije nad Kamnikom so imele na sveti večer vse tri po enega mrliča. Te so Tunjice, Stranje in Šenturška gora. Kaj takega se malokdaj dogodi.

g Krtina, fara Dob. 12. januarja je 5 let-kar deluje naša »Mlekarska zadruga«, če tudi bolj v majhnem obsegu. A reči se mora, da deluje dobro. Ko je začela, je imela 3000 K dolga, a po preteku treh let je bilo vse poravnano. Potem se je začelo mleko dražje plačevati, nekaj pa je še vseno preostalo, tako, da je že tudi malo prihranka. Pred dobrim mesecem pa si je nabavila nov posnemačnik »Alfa Regina«, model 1906. Torej na'novejši, kateri je prvi na Kranjskem. Za novo leto pa je

tudi dobila od c. kr. poljedelskega ministrstva državno podporo v znesku 800 kron. Vsa leta so se delale prošnje, pa vedno je bilo nič. Ko smo pa poprosili državnega in deželnega poslanca g. Povšeta, je pa kmalu prišla prošnja v pravi tir. G. Povše nam je izposloval, da smo dobili mesto 600 kron, katere so nam bile prisojene, 800 kron in zraven, da se je vendar enkrat prošnja rešila. Za to mu bode izrečena najsrčnejša zahvala! — Ker je potrebno pri mlekarji še marsikaj popraviti in napraviti, kar se bode tudi zgodilo, vendar dolga ne bode treba delati. Mlekarna bode ostala na trdnem, zlasti še dokler ji bode načeloval za vse dobro vneti in požrtvovalni g. načelnik J. Pirnat. Pa tudi novo šolo bomo zidali! Na prostoru, kjer bode stala, je že kupe kamena, opeke, peska in dve jami apna. Ker je ugodna zima, gre vedno voz za vozom z raznovrstnim materialom; tako je, kakor v mravljišču.

g Iz Žabnice. Umrli je dne 10. t. m. najstarejši fant naše župnije, Tomaž Berčič na Formah, v 88. letu starosti. N. v m. p.! — Lansko leto je bilo pri nas rojenih 21, umrlo jih je 24, poročenih je bilo pa 5 parov. — Število »Domoljubovcev« se je letos zopet nekoliko pomnožilo. Le tako naprej brez ozira in strahu!

g S Suhe pri Kranju. Odbor knjižnice »Slovenske dijaške zveze« je imel dne 27. decembra tretjo redno sejo. Iz poročila blagajnika povzemamo: v blagajni je sedaj 57 K 48 h. Inventar pa znaša 541 K 48 h. Knjižničar poroča: Do sedaj se je izposodilo 310 knjig; zlasti pridno si izposojajo knjige sedaj v zimskem času; samo zadnji mesec se jih je izposodilo 80. Knjižnica šteje 263 knjig. Kakor kažejo te številke, knjižnica ne spi, ampak pridno dela in dobro napreduje. Zato pridno sezite po knjigah, ki vam nudijo poduk in zabavo ter vam krajšajo dolge zimske večere!

g Naklo. Bralno društvo je priredilo sledeča predavanja. Gospod nadučitelj Fr. Petrič: »O najbolj potrebnem znanstvu iz zemljepisja«; g. profesor Evg. Jarc: »Kako si naj kmetije sami pomagajo«; g. Fr. Pavšič: »O pomenu domačih hranilnic in posojilnic«; gospod nadučitelj Fr. Petrič: »O odkritju Amerike«. Na sveti večer je priredilo božičnico s pravzanimivim sporedom. — To leto dobimo železnico Tržič-Kranj. Postaja bo tudi v Naklem,

pa se kmalu bo zgodilo,
»posteljon« bo šel v »penzion«,
»ah, kako potem bo »fletno«
vozit' se po »eizenpon«.

g Z Breznice V nedeljo, dne 5. t. m., je predaval v tukajšnjem »Katoliškem izobraževalnem društvu« veleč. g. dr. Evg. Lampe. Predavanje je bilo zelo zanimivo in podučno. Najprvo nam je nekaj povedal o Hrvatih, med katere je zašel prejšnji teden, kako da je njihova zemlja rodovitna, da jim pa vendar slabo gre, ker jud ondi gospodarji. Ti posojujejo Hrvatom na kredo in posledica je, da padajo velikanska kmetska posestva v judovske roke. In zakaj te uboge hrvaške kmete judovski krivonosi tako obirajo in odirajo? Hrvatom manjka posojilnic. Kjer so posojilnice, tam ne more tujec še manj pa jud med ljudstvo. Potem je povdarjal govornik važnost in namen rajfajznovih posojilnic. Boben tam poje, kjer posojilnic ni; kjer pa so rajfajznovke, tam se je še povsod povzdignila blaginja ljudstva. Nobena rajfajznova posojilnica ni še propadla, pač pa ima dobiček vsaka. In komu ostane ta dobiček? Tistim ljudem, kjer je ta

posojilnica! Zato je gospod govornik povdarjal, kako da je važna za kmeta organizacija, kmetsko združevanje. Za vzgled je povedal, da bo vsled kmetske organizacije dobila kranjska dežela en in pol milijona več dobička, kakor ga je imela prej. Potem preide gospod govornik na mlekarne in sirarne. Kako je potrebno za kmeta, da se ustanavljajo mlekarne! Koliko mleka se vsak dan proda samo na Kranjskem! In naš sir? Gotovo je dober, če se izvaža celo na Tirolsko, v deželo planin. Potem pove gospod predavatelj, kako da so se na Dunaju v državnem zboru zjediniли vsi kmetski poslanci na predlog poslancev S. L. S., da zastopajo kmetske koristi, proti katerim rujejo posebno še socialni demokratje. Ti rdečkarji gledajo samo na to, kako da bi kmetu še to, kar ima, snedli. Poslušalci so z zanimanjem sledili gospodu govorniku ter kazali splošno ogorčenje nad socialnimi demokratji. Ko se enkrat izrazi željo glede organizacije v našem kraju, zaključi gospod govornik svoj poljudni govor. — Zadnje nedeljo pretečenega leta predstavljala je »Marijina družba« lepo petdejsko žaloigro »Na Marijinem Srcu«. Vse igralke brez izjeme so prav dobro rešile svoje vloge. Tamburaši so kaj pridno udarjali pred igro in med dejanji. Dvorana je bila docela polna domačega in tujega občinstva. Pripravila se nova igra.

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d »Hranilnica in posojilnica« v Šmartnem je v letu 1907 lepo napredovala. Splošni promet se je dvignil, vloge so se potrojile, posojila podvojila, in to vključno temu, da obstuje liberalna posojilnica po četrto odstotka višje kot naša in kljub čudni vlogi, katero igra liberalna posojilnica ozir posojil. Odborniki so namreč v zadregi, kam bi izpečali vloge. Pravijo, da ima eden izmed odbornikov več zasebnih dolžnikov, pri katerih iztirja posojeni denar, obenem pa pritiska na one dolžnike, da bi pri liberalni posojilnici jemali posojila; kar reče jim, kakor se čuje: »Jutri pridite k notarju, da prepišemo dolg.« Seveda se ta lov na posojila pri liberalni posojilnici vselej ne obnese, ker se marsikdo zateče k naši posojilnici, ki izvrši izknjižbo oziroma vknjižbo brezplačno. Tudi zaneprej je naša hranilnica pripravljena iti ljudem na roko, če se jim na ta način odpovedujejo privatna posojila. Čudno, da se posojila odpovedujejo na tako kratek obrok. — Povečano uradno dobo si je napravila naša »Hranilnica in posojilnica«, da bo pripravna za poslovanje in za stranke.

d »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« se je tudi vzbudilo iz spanja, napovedalo je že predavanja vsako prvo nedeljo in v kratkem se priredi tudi igra mladeničev v novo prirejeni dvorani.

d Prezganje. Prav lep pogreb smo imeli 10. dec., ko smo pokopali hčerko Marijine družbe, Marijo Ilovar. Sodružice so ji šle na-proti do bližnje kapelice. Tukaj so zapeli pevci kitico pesmi ob pogrebu Marijinega otroka, od tu so jo spremila dekleta Marijine družbe s prižganimi svečami v župno cerkev, kjer je bila sv. maša za pokojno. Po sv. maši so imeli pri krsti g. župnik ganljiv govor. Pevci so zapeli vse tri kitice pesmi ob pogrebu Marijinega otroka. Mladeniči Marijine družbe so jo zagrebeli. Upamo, da se sedaj veseli pri Mariji, katero je v življenju tako ljubila.

d Prezganje. Za popotovanje si je pre-skrbel tudi denar Martin Jereb. Dne 2. janu-

arja je v gostilni Martina Jerant na Prežga-njem št. 8 ukradel Mart. Jereb pri belem dne-vu 200 kron. Z ukradenim denarjem jo je popihal najbrže v Trst. Orožniki ga zasledu-jejo.

d Janče. Požrtvovalni pa so res Jan-čani za lepoto svoje farne cerkve. Nabrali so že 7000 kron za svoj novi veliki zvon, ki je bil ta teden pri Samassi naročen. Tehtal bo 38 starih centov in bo pravi ponos janški fari. Škoda, da nima kaj tacega Štanga, ker bi se njej kot romarski cerkvi kot nalašč podal. Toda Štangari niso tako požrtvovalni, saj še njihovo cerkev opravljajo samo romarji.

d Šmartno. Zanimiv je bil občni zbor »Slov. kat. izobraževalnega društva« dne 5. januarja. V novi društveni dvorani se je zbra-lo okrog 70 mož in mladeničev. Seveda veliko premalo za tako zanimivo in koristno »reda-vanje«. Predaval je g. poštar Slavko Ravni-har iz Ljubljane o težavah kmečkoga stanu v sedanjih časih in kako naj si kmetje sami po-magajo v zadrugah in po kmečkih zvezah. Poslušalci so mu pritrjevali, ker jim je iz srca govoril. Nato je bilo letno poročilo o društve-nem življenju. Odbor je bil izvoljen isti kot lansko leto. Predsednik je g. župan Leopold Hostnik; odborniki pa: E. Derčar, Jurij Bric, Fr. Rozina, Jan. Copar, Anton Rus, Jožef Strojani. Obeta se, da bo bolj živahno letos v društvu. — Prihodnje nedeljo, dne 19. t. m. priredi o 3. popoldne društvo veselico z igro »Črevljar«. Pridite v obilnem številu! — Umril je skoro gotovo najstarejši fant v fari, Mar-tin Zajec, ki je bil rojen 1820 leta. 1848 je bil potrjen v vojake in je bil torej Radeckijev ve-teran, zadnji v Šmartnem. Potem je mnogo let služil za hlapca v grmaški graščini. Ko je onemogel, ga je oskrbovala graščina zastoni, dokler ni 7. januarja umrl na Ormačah. Naj v miru počiva stari soldat Radeckijev. — Res-nici na ljubo popravljamo, da organista De-bevca niso prijeli v gostilni pri Krzrnarju, am-pak pri Grošelju. Sedaj so ga že izpustili in nastopil je svojo službo v Javorju.

Iz Zagorja.

d Med razbojnike je padel neki A. Renko. Pripoveduje, da je bil zavratno napaden; kdo ga je napadel, ne ve za gotovo. Bil je precej slab, no, pa je prava grča, zato je kimalu ozdravel.

d Vsled poroda je umrla nekaj nad eno leto omožena Marija Klančičar v Bukovju. Pozneje jo je ukazala sodnija vsled neke pritožbe izkopati in preiskati. Našli sicer niso ničesar, kar bi bil kdo zakrivil, poslali so pa vendarle račun — možu, prej mu pa še javili niso, da jo bodo odkopali. To je gotovo naj-manj velika brezobzirnost in neusmiljenost. Na svojo roko delali, na svojo roko naj bi po-tem tudi plačali!

d Zadnji semenj na starega leta dan je bil precej dobro obiskan. Cena je bila bolj sred-nja, vendar so kupci odpeljali živine, kakor že dolgo ne, okrog dvajset vagonov. Kmet mora pač dati, kadar pritiska sila, tudi ceno svojo živino. Če je meso drago, je kajpak tega samo kmet kriv. Vsaj tako mu radi očitajo gotovi ljudje.

d V občinski odbor zagorski je prišel kot virilist zdravnik g. dr. Tomo Zarnik.

d Ljudsko gibanje. V pretečenem letu je bilo v zagorski župniji 48 porok. Rojenih je bilo 226 otrok, in sicer 105 dečkov in 121 de-klic, med njimi 14 mrtvorojenih in 21 neza-konskih (pač strašno število, če se pomisli, da te nesrečne otroke oropajo brezvestni ljudje vsega: vzgoje, preskrbe, očeta!). Umrlo jih je 160, med temi 68 pred sedmim letom in 10 starih nad 80 let. Nepričakovana smrt jih je zadela 15 in sicer 7 prav hitro. Štiri je ubilo,

enemu se je ulila kri, eden je zgoral, eden pa je umoril alkohol. Vsled starosti jih je umrlo dvanajst.

d Stavbena komisija si je zopet ogledala v soboto, 11. t. m. našo cerkev. Prišel je od deželne vlade stavbeni tehnik g. J. Böltz. Re-kele je, da bo treba pomladi odtrgati še nekaj ometa in razkopano vnovič zaliti z betonom, da pa drugače ni nobene nevarnosti, ker je poškodba le zunanja.

d Agitacija za dobre časnike je priporočal »Domoljub«. Eden najboljših in najcenejših je gotovo »Domoljub« sam. Zato tudi mi pri-poročamo: naročniki, širite ga med znanci po naši župniji, in posnemajte v tem demokrate, »Prapor« kar po sili trosijo po hišah, zlasti po gostilnah. Dobro delo stori, kdor pridobi za »Domoljuba« novega naročnika, saj spod-rine s tem »Prapor«, ki nima prav nobene vere in se je ravno zadnjič norčeval iz tistih, ki še kaj drže v Zagorju na cerkev. Torej na delo!

Iz raznih krajev Dolenjske.

d V Št. Lambertu so bile v letu 1907 štiri poroke, rojenih jih je bilo 31, umrlo jih je 13. Izmed teh je bil eden mrtvorojen, ena mrtva najdena, ena pa mrtva prepeljana iz Ljublja-ne. Pet jih je umrlo vsled zastarelosti.

d Z Vač pri Litiji. Ljudska posojilnica na Vačah je začela poslovati v nedeljo, dne 5. t. mes. Ze prvo uradno uro je bilo vloženih 12.900 kron, z besedami: dvanajst tisoč devet sto kron. To nekaj pomeni. Vloge obrestuje po štiri in pol od sto, posojila se dobe na osebni kredit po pet in pol, proti vknjižbi po pet od sto. Torej dovolj ugodno za začetek. — V nadzorstvo so izvoljeni: Č. g. župnik Golmaier, načelnik; Jože Hribar, Jože Ju-vančič, Mali Janez in Ignac Hribar, nadzor-niki.

d Iz Št. Lamberta. Na izrednem občnem zboru naše »Hranilnice in posojilnice« 3. de-cembra 1907 so se spremenila pravila. Doslej so se smele v to zadrugo sprejemati le osebe, ki so stanovale v občini St. Lambert. Odslej pa se bodo smele sprejemati v zadrugo in sle-dečih župnij: St. Lambert, Sv. Gora, Sava, Polšnik in iz vasi Vrh župnije Zagorje. Dežel-na sodnija je vzela to spremembo pravil na znanje. Hranilne vloge obrestuje zadruga po štiri in pol odstotka, posojila daje pa proti pet in četrto odstotka. V preteklem letu je bilo do-hodkov 21.427 K 50 h, stroškov pa 21.276 K 58 h. Torej je bilo leta 1907 prometa 42.704 K 8 vin.

d Št. Rupert. V izobraževalnem društvu sta v nedeljo, 12. t. m. ob 11. uri predavala zbranim mladeničem gg. Ivan Podlesnik in Slavko Ravnikar. G. Podlesnik je v res pri-srčnih besedah pojasnil pomen združevanja, pomen izobrazbe v telovadnih krožkih in po-sebno povdarjal, da je potrebno pridobiti zra-ven zdravega telesa tudi krepke, nevstrašene volje, kar si bomo pridobili s treznostjo in odločnostjo. Predočil je, kam pelje skupno, pošteno postopanje vseh fantov, namreč do zadovoljnosti in pa spoštovanja bližnjega. Iz-obrazba telesa in duha po krščanskih načelih, bodi naš cilj. Pozdravlja vse v imenu ljub-ljanskih mladeničev. Obljubi, da bodo šli ljub-ljanski bratje jim na roko, kadarkoli bude tre-ba — posebno, če se odločijo, da prideta dva ali trije k vajam. — G. Ravnikar je pozdravil mladeniče kot star znanec, ki hoče in želi, da bi mladeniči spoznali prave prijatelje in bi po-dobni bili bučeli, ki dela za ves panj, tudi vsak mladenič je zato tu, da dela za celo družbo, da se v družbi izobrazijo, in kar zna, vé podati tudi bližnjemu. Branje in naročitev »Domolju-ba« je neobhodno potrebno za vsakega rav-notako, kakor odločnost in močnatost proti na-

sprotnikom. Predavanje se je nadaljevalo ob pol 3. uri popoldne po litanijah. Govoril je g. Ivan Podlesnik. Ustanovil se je telovadni krožek. Ob enem je v sosednem prostoru zborovala kmečka zveza. Več o tem vsem prihodnjič. Z Bogom na neustrašeno delo.

d Iz Cerkelj na Dolenjskem. Malo nas poznaš, dragi »Domoljub«, komaj po imenu. Dasi po celem Kranjskem kaj vidiš, o nas nikoli nič ne poveš. In vendar se tudi pri nas včasih kaj zgodi, ki je spomina vredno. Povedal bom eno storijo, in mislim, da ne bom nič napačnega rekel. V Krški vasi je bilo, kjer imajo c. kr. pošto, neko soboto dan. Srečam poštnega slugo, in ko vidim, da ima celo pest časopisov, ga prosim, naj mi jih pokaže. (Saj časopisi ne spadajo pod uradniško tajnost.) Radoveden sem bil, kaj da naši ljudje bero. Pogledam in vidim: dični ptujski »Štajerc«, trije komadi, »Rdeči Prapore«, en komad, »Naš List«, dva komada, in kakor da je revež med razbojniko padel, samuje med njimi en »Naš dom«. Presneta reč, kakor je videti, naši ljudje so napredni. Dični »Štajerc« pa nekako prvači v tem številu. Storiša se ni pri kraju. Videl sem neke, da je mlada ženska radovednost z vso slastjo požirala povest »Grofica beračica«. Knjiga, precej debela, je bila lepo vezana, kakor ne zasluži tako umazano berilo. Kaj nas uči ta storija? Eno je gotovo: ljudje bero slabe časopise in slabe knjige. In brez slabih posledic ni, to je drugo. Ne prikrivajmo si, štajercijanstvo pri nas ni tako nenavadna prikazen. Naletel sem na par pristnih pristašev »Štajerca«. Poznam enega, ki je popoln brezverec in prav pridno prebira »Štajerca«. Sploh je zasejal pri nas »Štajerc« in niemu podobni brezverski časopisi že mnogo verske brezbrčnosti. — Žalostno je, da dobiš med ljudstvom tako umazano berilo, kakor je »Grofica beračica« in temu podobne povesti, ki so vse vse pisane s pomočjo židovskih denarjev in imajo edini namen, širiti nenravnost med ljudstvom. Da, žalostno tembolj, da pridejo tako umazane knjige mladini v roke. In pri nas bero mladi ljudje take knjige. Človeka se nehoté poloti strah, kaj bo, če se tako umazano berilo dalje razširi. Kaj potem? Ne prijetno je misliti na posledice. Storiša res ni vesela! Kaj je pričakovati od mladine, ki se zastruplja s slabim, nenravnim berilom? Naj mi nihče ne ugovarja, češ, da prečno gledam, ljudika je povsod med dobrim zrnem. O, da bi le ne bilo tako hudo! Toda treba je skrbeti, da se kuga dalje ne razpase. Treba dati ljudstvu dobrih časopisov in dobrih knjig. Toda kako? Kako naj si pomagamo? Mislim, da bi bilo tu izobraževalno društvo edini vpešni pripomoček. Izobraževalno društvo v Cerkljah je nujna potreba. Ali naj mirno gledamo in čakamo, da se slabi, protiverski časopisi in nenravni spisi razširijo med ljudstvom? Ne! Ne smemo več dalje čakati. Dozdaj je bilo seveda nemogoče misliti na izobraževalno društvo. Breme za bremenom je prišlo na ramena naših faranov. Farovž, šola, cerkev — vse je bilo treba na novo zidati. Kdo bi tu še mislil na kaj drugega? Doba zidanja je minila in zdaj je prišel čas, da resno mislimo na izobraževalno društvo. — V zadnjem času se pri nas mnogo govori o izobraževalnem društvu in kakor se zdi, ti glasovi ne bodo več utihnili. Ljudi se je polastilo neko navdušenje za izobraževalno društvo, ki ne bo več ponehalo. In drugače tudi ne more biti. Mi smo napredni! Mi hočemo napredek! Zidal se je nov farovž, zidala se je nova šola, novo hišo božjo smo postavili! Šli smo še dalje: lani se je ustanovila posojilnica, velik korak na gospodarskem polju v naši okolici. Še en korak hočemo storiti! Napotili smo se in gremo naprej! Še izobraževalno društvo želimo! To so klici naših ljudi. Nekaj naših fantov se je

vrnilo iz Amerike, mnogo se jih še bo. Kako radi bi vsi ti stopili v izobraževalno društvo! Seveda, vprašanje je: kje je prostor? Treba vzeti prostor v našem, drugega pripomočka zdaj ni. Za začetek bi se seveda morali s tem zadovoljiti, pozneje pa si že še pomoremo za kaj boljšega. Upajmo boljših časov! Naši ljudje hočejo izobrazbe! Treba jim je pomagati do izobrazbe, do prave izobrazbe, treba jim je dati dobrih časopisov, dobrih knjig. To pa se najbolje da doseči s pomočjo izobraževalnega društva. Menim, da sem samo zapisal misli mnogih. Ogleda.

Notranjske novice.

Vipavske novice.

n Poslanec dr. Žitnik v Vipavi. Dne 5. in 6. t. m. smo imeli Vipavci v svoji sredi našega dičnega in za blagor ljudstva neumorno delavnega poslanca dr. Žitnika. V nedeljo smo ga čuli v Budanjah, v ponedeljek pa se nas je zbralo krog njega okoli 500 volivcev v vipavskem trgu. Prostorna dvorana v Tabru je bila natlačeno polna, mnogi volivci so morali oditi, ker niso mogli blizu. Gospod poslanec je razpravljal o nagodbi z Ogri. Za sedaj boljše nagodbe ni bilo mogoče doseči, zato smo glasovali zanj, zlasti še zato, ker smo dobili z njo kar nepričakovano belokranjsko železnico in zvezo z Dalmacijo, ki bo nedogledne koristi za Ljubljano, zlasti pa za sedaj tako zapuščeno Belokrajino. Tudi ljubljanski župan je glasoval za nagodbo, če on ni s tem nikogar izdal, potem ga tudi mi nismo. Ko bi bila pogodba padla, padla bi bila tudi železnica najbrž za vselej. Če bi bila nagodba zavrnjena, zaprta bi bila meja med Avstrijo in Ogrsko in za žito in živino, ki jo zdaj dobivamo iz Ogrske, bi bilo potreba plačevati carino. Nasledek bi bil, da bi bilo žito dražje, kar bi gotovo ne bilo v korist onim, ki ga morajo kupovati. Sedaj še rabimo živino iz Ogrske, v teku desetih let pa bomo skrbeli za to, da zboljšamo pašnike, da dvignemo živinorejo na tako višino, da bomo doma toliko priredili živine, kolikor je rabimo, potem bomo pa lahko zaprli ogrsko mejo. Sedaj pa še nismo v takem položaju, zato smo pa morali radi ali neradi glasovati za nagodbo, da smo vsaj dosegli, kolikor se je dalo. Naenkrat stvar ne gre in če ne gre, treba delati korak za korakom. Ogri so v državnem zboru vsi edini proti Avstriji. 300 poslancev je, če treba proti Avstriji, opozicije je komaj 60 mož. Avstrijski državni zbor je pa razkasan v nebroj strank in to vsled narodnega boja. Nemci hočejo vladati in ne dovolijo drugim narodnostim niti temeljnih pravic. Boriti se moramo za šole, za napise, boriti smo se morali celo za to, ali naj bo na ljubljanski gimnaziji, ki šteje 80 odstotkov Slovencev, slovenski ali nemški ravnatelj. Ta narodni boj je coklja, da ne moremo nikamor naprej. V desetih letih upamo, da se tudi ta stvar kolikor-toliko uredi in da bo potem avstrijski državni zbor edin in da bo lahko na Ogrum pogodbo diktiral. — Gospod poslanec je dalje pojasnil zakon o znižanju cene slad-

korju, pojasnil zakon proti ponarejanju vina, dal pojasnila glede toliko zaželjene vipavske železnice in dajal upanje, da se v doglednem času zgradi tako, da bo z njo zadovoljna večina Vipavcev, vsem seveda še Bog ne more ustreči. Pojasnil je zadevo glede podpor proti toči in suši, povedal je, da je storil več kot vse korake, če pa podpora še sedaj ni, krive so oblasti, ki nimajo srca za bedno ljudstvo, poslanec pa čudežev ne more delati. — Z zanimanjem so poslušali navzoči gospoda poslanca in se preverili, da boljšega moža niso mogli izvoliti kot so ga. Bog ga živi in ohrani pri krepkem zdravju! Ko je končal, zadoneli so krepki: »Živijo Žitnik!« po dvorani. Resolucije, v katerih se izraža zaupanje poslancem Slovenske Ljudske Stranke in razna naročila za delo kmetu v prid, so se sprejele z navdušenjem soglasno. — Nato se je proglasil na predlog g. Uršiča, župana šentvitskega, kandidatom za deželni zbor g. Ivan Lavrenčič, posestnik v Vrhpolju. Predlog je bil z navdušenjem soglasno sprejet in gospod kandidat je izjavil, da bo delal, če bo izvoljen, po vseh svojih močeh za pravico in resnico. In mi Vipavci, ki poznamo vrlega našega Ivana, ga bomo z veseljem volili, upamo pa tudi, da ga bodo z nami vred radi volili tudi oni, ki so pod idrijskim sodnim talarjem. Živel torej naš kandidat! Naše geslo je: Kmet kmeta!

n St. Vid pri Vipavi. Pri nas v St. Vidu se dani, to so nam dokazali letošnji božični prazniki, kajti slišali smo v naši župni cerkvi petje, kakoršnega ni bilo slišati nad 30 let. Nastopila sta ob praznikih mešani in moški zbor. Na sveti dan smo imeli priliko občudovati prekrasno skladbo, J. Güttlerjevo »Jubiläum's Messe«, katera se je izvajala pod spretnim vodstvom g. organista Antona Bratovža; v maši se je odlikoval sopran-solo, ki je pri »Agnus-Dei« izvaljal vernikom solze v oči, odlikoval se je pa še posebno »bariton-solo«, ko je iz srca zapel vernikom v srce segajočo pesem: Angelsko petje se čuje v višavi, Glorija, slava Bogu se glasi. Izrekamo iskreno zahvalo gg. pevcem in pevkam, v prvi vrsti pa g. pevovodji in organistu A. Bratovžu, da so nam napravili tako vesele praznike.

Idrijske novice.

n Sanjalo se je menda Julčetu to-le: Pisar pri rudniški direkciji g. Peternel je imel napisati dekret, ki bi z njim neki liberalci bil imenovan za paznika. Pa Peternelu se to ne dopade. Pusti pisanje in gre k dekanu in mu naznani to imenovanje. Dekan bi rad nekemu klerikalcu pomagal do boljše službe; napoti se k nadsvetniku, ki ugodni dekanu. Prejšnje imenovanje prekliche in nastavi za paznika nekoga klerikalca. — To so bile njegove sanje, ki jih je razlagal po »Slov. Narodu«. Gospod Julče, če spravite te sanje v zvezo z resnico, vas čaka 100 kron. — Ni ravno lepo znamenje, da liberalci svojih neresnic ne preklichejo, ko se jim to dokaže.

n Najnavadnejše olike ne znajo idrijski liberalni Sokoli. Naš »Telovadni odsek« naroča telovadno orodje od neke praške tvrdke in je s to dopisoval in ji brzojavil. Pa pismo in brzojavko na »Telovadni odsek« so dobili Sokoli in ju vedoma zadrževali več dni pri sebi. To je obnašanje kavalirjev a la Julče!

n Sveti mislijo se bo letos obhajal, kakor slišimo, v Idriji po deželnozborskih volit-

vah. Vsaj zdaj ne bodo nasprotniki vpili, češ, misijonarji so prišli za volitve agitirati.

n **V komisijo za osebno dohodnino** v logaškem okraju je bil za tretji razred izvoljen idrijski dekan gospod Arko kot ud in gospod Josip Novak, c. kr. učitelj, kot namestnik. Nasprotniki so pridno pobirali glasovnice, a vendar so jih premalo nabrali.

Postojnske novice.

n **Vodovod** je sedaj očiščen. Več kvintalov apna so navozili v reservoar, ga zmešali z vodo in potem ukazali odpreti pipe, katere so bile do tedaj zaprte. Sedaj pa zopet pijemo vodo, da je veselje. Daj Bog, da bi bila res zdrava!

n **Posojilnica** po Rajfajznovem načinu snujemo. Pripravljali odbor je že legaliziral podpise in poslal pravila v potrdjenje. Umevno je bilo, da bo »Notranjec« zajokal, saj vemo, da so postojnski liberalci najbolj občutljivi pri žepu. »Notranjec« obljubuje, da bo še pisal, zato tudi mi še molčimo in gremo svojo pot naprej.

n **Malo naročnikov** mora imeti »Notranjec«. Tarna, prosil, roti svoje pristaše, naj izvršujejo svojo narodno dolžnost in naj ga naročajo sami, pa tudi pri drugih razširjajo. Toga ti nočejo ali pa ne morejo. Kdo se bo pa tudi pehal za tako revše, ki ne ve pisati drugega, kakor poročati, koliko vinarjev je dal kak Skalko Štefin za sokolski dom in koliko je pipčarski klub nabral soldov.

n **Somišljeniki!** Da bo tudi »Notranjec« prele zbral svoje ostanke ter jih pokopal na gnojišču, kamor spada, pošliite ga nazaj! Naj ga strokovniak o legarju, strokovniak pri vodovodih in strokovniak pri teletih, ata Arko, sam bere in — plačuje!

n **Postojnskim liberalcem!** Pustite nas pri miru! Kakor imate vi pravico ustanovljati svoja podjetja, tako imamo isto pravico tudi mi. Ali menite, da bomo res pustili, da bi vi naše ljudi odstavljali? Ali mislite, da bomo res pustili, da bi se vam naši možje še nadalje vklaniali. Bodite mirni, če ne vas bomo potpinali še pri eni reči, ki bo za vas še bolj občutljiva!

n **Narodna štaltica**, liberalna, je imela naročenih 10 »Notranjcev«, sedaj ima samo še enega. Ona, ki je liberalna, smatra ita list za nulo. To ničlo vzmimo tudi mi proč!

Iz reške doline.

n **Gorelo** je v noči od 9. na 10. jan. na Topolcu pri Trnovem. Pogorelo je svinjak krolaču Matiji Celigolu, v katerem je zgorel pital prešič in pa več kokoši. Zavarovan ni bil in ga je ta nesreča hudo zadela. Sodi se, da se je ogenj razvil iz pepela, v katerem je bila še žerjavica.

n **Volivni shod** kmečke zveze za postojnski okraj je imel državnozbornski poslanec dr. Žitnik v Šmihelu pri Št. Petru dne 12. januarja. Zbralo se je par sto zborovalcev, kateri so pozorno poslušali poslančevoročilo o delovanju državnega zbora. Končno je bil soglasno postavljen za deželnozbornskega kandidata v tem okraju dr. Žitnik na predlog župnika g. Lenassila. Trnovski kaplan Hrovat je pa priporočal agitacijo za razširjanje naših časopisov, predvsem »Domoljuba« in »Slovenca«.

n **Radeckievih volakov**, ki so se udeležili vojske na Laškem leta 1848 in 1849, živi v širsko-bistriškem okraju še pet. Evo vam imena teh junakov, ki so še vsi čvrsti: Anton Cvetan iz Smeril, star 89 let; Anton Grahar iz Bitlji, star 81 let; Martin Tomažič iz Čell, star 81 let; Matila Barle iz Ratezevega brda, star 81 let; Andrej Kregar iz Ilirske Bistrice, star 81 let. Vseh teh pet starčkov je

služilo pri 17. pešpolku in so se udeležili osmih večjih poleg več manjših bitk, v katerih je povsod slavno zmagalo avstrijsko junaštvo nasproti laškim polentarijem.

n **Opekli** so se tisti, ki so sprejemali ob času volitev »Notranjca«, ker so mislili, da ga bodo zastopali dobivali. Prav jim je! Sedaj pa pazite ljudje; volitve so zopet pred durmi, vam bodo zopet pošiljali »Notranjca« z izgovorom, da zastopaj, potem ga pa boste morali zopet plačevati. Le takoj vrnite to cunjo nazaj!

OPOMBA. Veliko dopisov z Notranjskega je moralo izostati, ker je zmanjkalo prostora. Prosimo potrpljenja! Prihodnjič bodo ti prvi na vrsti.

ŽITNE CENE.

V Ljubljani, dne 14. januarja.

Cene za 100 kg.

Pšenica domača	25.—
Rž	21.—
Oves	18.—
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	18.—
Proso, rumeno	16.—
Proso, belo	19.—
Ječmen	16.—
Fižol, rdeč	19.—
Fižol, koks	19.—
Fižol, mandalon	14.—

Slabosti,
Nervoznosti, krčev, bolečin ne poznamo, odkar rabimo Fellerjev fluid s znamko „Elsafluid“ Dvanajstletnica za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri F. V. Fellerju v Štubi trgu Elsa 16, (Hrvaško). 23.7 Dada.

Zahvala.

Podpisana sva imela svoja poslopja zavarovana pri domači »Vzajemni zavarovalnici«. Dne 29. decembra 1907 je naju zadela nesrečna usoda, da jih je požar uničil, oziroma izdatno poškodoval. V srečo si pa štejeva, da sva imela s to zavarovalnico opraviti, ker se je tako kulantno postopalo, za kar se njej lepo zahvaljujema. Vsem gospodarjem pa »Vzajemno zavarovalnico« toplo priporočava.

Za v r h okraj Litija, dne 6. jan. 1908.

Pust Jernej.

A. Povše.

Franjo Rajner, priča.

† Tomaž Zavrl, priča.

Slabosti

telesne ali vsled bolezni, hitro zdravi

Scott-ova emulzija.

Scottova emulzija se lahko označi za čisto redilno in zdravilno sredstvo, ki ima izredno velik učinek, pa je obenem tudi izredno **lahko prebavna in slastna** —

Pristna je s to znamko - ribičem - kot poročitvenim znakom za SCOTT-ov način.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.

Dobi se v vseh lekarnah.

Zahvala.

Podpisana, posestnica v Lačenbergu, se prav toplo zahvaljujem »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani, ker mi je požarno škodo tako dobro izplačala, ter za njeno galantno postopanje. Priporočam jo vsakomur! Toliko naj pa bode tudi v vednost vsem obrekljivcem.

Ljubljana, 7. januarja 1908.

Marija Vidga j l. r.

Franjo Rajner, priča.

Učenca za mizarško obrt

14 let starega, sprejme **Janez Ulčar** na Homou p. Radomlje. 65 2-1

I učenca

poštenih starišev sprejme takoj v mizarško obrt **And. Goljar** mizar Podgora št. 3 p. Št. Vid nad 103 Ljubljano. 2-1

1 črevljarskega pomočnika

sprejme takoj **Fr. Lukek, Vesela gora**, pošta Št. Rupert, Dolenjsko. 84 3-1

Tudi pridnost. Gospa A: »Ali je vaša kuharica pridna?« Gospa B: »Gotovo, saj prav pridno lenobo pase.«

Stanje hranilnih vlogi nad 22 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 768.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven ročovža.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne. Jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obrestij plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

1083 13 5

Sirolin

Radi izbornega okusa ga tudi otroci radi uživajo.

2080

Pri pljučnih boleznih, katarih, oslovskem kašlju, škrofulozi, influenci

predpisujejo Sirolin „Roche“ številni profesorji in zdravniki. Sirolin izboljšuje tok ter pospešuje redilnost telesa.

Ker se ponujajo manjvredna ponarejanja, zahtevajte vedno: Izvirni zavoj „Roche“.

F. Hoffmann-La Roche & Co.

Basel in Dunaj III/1, Neulinggasse 11.

Ilustr. brošure H. II. o boleznih vsled prehlajenja zastoni in franko.

„Roche“

Dobi se na zdravn. predpis v lekarnah à K 4— steklenica.

Izdelane postelje

Iz rdečega posteljnega lina! Prav dobro uspešno. Perlice ali blazina, 180 cm dolga 110 cm

široka K 10—, K 12—, K 15— in K 18— 3 metra dolga, 140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—, K 21—. Zgleda 80 cm dolga, in cm široka K 3—, K 5—50 in 58 4—, 90 cm dolga, 70 cm široka K 4—50 in K 5—60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni modroci iz lina za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—. Pošilja se pošiljnine prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi potnih stroškov. 4—6 Benedikt Sachsel. Lobes 910 pri Plinu na Češkem. 1602

Lokalni agent

ki je dobro uveden pri trgovcih in pekcih, se sprejme za neki predmet iz vrste živih za vsa večja mesta. Ponudbe pod: „Kolo-salni uspeh št. 135“ na Rudolf Mosse, Li-berci, Češko. 90

15.000 m ostankov

8 20 m dolgih

naši cih. brez napake, obelou, primerno za najfinše telesne in posteljske porile, nepokvarno

88 cm šir. rumenraka tkanina 1 m = 14 kraj.

Oxford za sr. Joe, pristna barva 1 m = 17 kraj.

Flanel za srajce in bluze 1 m = 18 kraj.

Ocfr za o. l. k., bluze, bišne in otroške srajce ter predsmike 1 m = 18 kraj.

114 cm šir. Oarfas, prist. barv. 1. k. ovrat 1 m = 35 kraj.

Kr. h. brez šiva 9 m dolga. 150 cm široka 1 kom. 80 kraj.

Brisalo za kuhinjo, ručiče bar. 1 d. anastorica, 1 kom. 95 v. rale.

Navedene brisalo za kuhinjo, 1 kom. 18 kraj.

57 3—1

Najmanjše naročilo 5 kg zavoj

45 m po povzetju. Vzorci so

priložni le zavoj za poskušnjo. Če

se naroči nad 50 K 3% popusta.

Emil Fuchs

tkalnica za platno - Nachod

št. 1 K. konci.

Ohranitev zdravega

želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega saprtja. Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih soli skrbno napravljeno, tek zbujačo in prebavljanje pospešujočo in lahko odvajajočo domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega saprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balsam za želodac iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

SVARILO I

Vsi deli embalaže imajo

postavno deponovano var-

stveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-JA v PRAGI

e. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ngel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K.

Proti vpošiljavi K 1-50 se pošlje mala steklenica in za

K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za

K 8-4 vel. ke steklenice, za K 22-14 velikih steklenic

pošiljne prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani

se dobiva pri ge. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trn-

kóczy, M. Mardetsch Áger, J. Mayr. 2172

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglaš o Thymomel scillae, t. j. preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Slabotni, v razvoju ali pri učenju za ostali otroci, ter slabo-krvni, otožni, nervozni, utrujeni, lahko vznemirjivi in zgodaj oslabei odrasli rabijo z velikim uspehom dr. Hommela Haematogen.

Slast se vzbudi, duševne in telesne moči se dvignejo, vse živčevje se ojači.

Zahtevajte izrecno pristni dr. Hommel-ov Haematogen in ne dajte si usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj. Dobi se v lekarnah. 2170 5—13

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je Kapilor št. 1. Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 50 v. 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurikčič, lekarnar v Pakracu št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem 2729 0—1

Učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Nekoliko zmožen nemškega jezika ima prednost. Naslov: F. S. poste restante na Biedu. 2845 4-4

Kašelj

naglo umri, razkroji slez in lajša izmeček pristni 30 2

Karolinodulski Davidov čaj.

1 zavoj 40 vinarjev.

Edina izd. lovalica:

Lekarna pri :

„Češki kroni“.

Prag - Karolinov dol

Dobiva se v lekarnah ali

direktno, če se pošlje

80 vin. (2 zavoj-a).

Zaloga v Ljubljani: Le-

karna „pri zlatem orlu“,

jurčičev trg.

Pozor: pred ponarejanji.

Vsak zavitek ima rvdno

in podpis A. Ferkl.

Najcen. nakup češkega posteljnega perja

5 kg nov. dobrega, svega,

skublenega, brez prahu

K 9-40; boljši K 11-80;

5 kg dobrega nanol hegega

K 16—1 belo, mehko K 23-50;

5 kg snežnobelo, mehko

K 28—, K 30—, K 34—;

K 36— 5 kg snežnobeli ne-

oskublj K 23—, K 26—;

K 29— 1 puh siv à K 3-40,

bel. à 4—40, in žnobei à

K 5-80 in K 6-40 pol kg.

Pošiljatev franko po po-

vzetju. Sme se zamenjati in

nazaj vzeti proti povračilu

poš. nina. Pri naročilu se

prosi za natančen naslov.

IVANA POLATSCHEK

Janovitz a. d. Ang 1 16

pri Klatovu, Češko

Ako kašljate,

če ste hripavi, zaslezeni ali nabočni, ako težko dihate in se ponoči potite, je potrebno v Vaš korist, da rabite zaunana vredno sredstvo. Kot tako se hvali **Halápi-Jev lipov medeni sirup** (Rp.: Syr. tiliac 300 gr) Njegov učinek pri kašlju hripavosti, zasievanju, težki sapi, katarih, pomanjkanju teka, nočnem potenju itd. se spočno priznava. V vsaki steklenici 3 K. velika steklenica 5 K, 3 steklenice franko 15 K po povzetju ali če se pošlje denar napr. j. Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko: Lekarna pri „apostolu“, Budimpešta, Josefaring 64/48

2c94 20—3

Trganje revmatičke bolezni

! Zoltán-mazilo.

Steklenica 2 K, izvenšji porto. Pošilja dvakrat da dan po pošti

„lekarna Zoltán“ Budimpešta. 31 2

Zaloga v Ljubljani:

„Emil Leustek“

lekarna, Resljeva cesta št. 1

Herbabsny-jev podfosforato-kiali apneno-železni sirup.

Ta je že 38 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje s se, pomirja kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 2 50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzlgkeit“, DUNAJ, VII.1. Kaiserstrasse 73—75.**

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Crenjku, Nov. Mertu, Reki, Svinodnu, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikem in Veljperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah

Herbabsny-jeva aromatiška esenca.

Že 33 let uvedeno in najbolj preizkušeno mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nervozne bolezni.

Cena steklenici 2 K. po pošti 40 vin. več za zavitek. 2650

Samo 6 dni

Havre New-York

Francoska prekomorska družba. Odpuštuje se iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska cesta št. 18, nasproti znane gostilne pri „Figovu“. 1878 26—9

2729 10—3

Pozor! Očitaj! Pozor!

Pakraške želodčne — kapljice. —

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja

v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Zahtevajte zastoj in franko moj vel. cenik o preciz. urah za tovar cene: Omega, Villodes, Infakt, Schaffhauser, Graciosa, prstine Hahn-ure od 7 gl. 50 kr. dalje.

IVAN JORGO, urar c. k. sodnijsko zaprišene cenilec. Dunaj III/4, Rennweg Nr. 75.

Izvozna hiša zlatarne in srebrnine, delavnica za nove ure in popraviljanje, v vsake vrste lepne ure se dene novo pero za 40 kr. Pristna srebrna remont ura od 3-40 v lje. Srebrne verigice o 3 gl. vijle, briljantni prstani, zlate ure za gospode in dame, ki priložnostni nakup, vedno v zalogi. Največja zaloga ur na nihalo od 5 gl. vijle. Dobre ure budilnice 1 gl. 20 kr. Za vsako kupljeno ali popravljeno uro se jamči strogo rešeno, kaka goljufija popolnoma izključena. 2744 6—3

Postrežba točna!

Nizke cene!

Priporočam gg. čevljarjem in p. t. občinstvu svojo novo **trgovino z usnjem in vsemi čevljarskimi potrebščinami v Ljubljani sv. Petra cesta 2**, nasproti cerkve frančiškanov. Izkušal bom, da z dobrim blagom in nizkimi cenami zadovoljim vse c. odjemalce in prosim obilnega obiska.

2844 52—3

K. A. Kregar.

Sanatogen

Od nad 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno potrjen kot najuspešnejše kreplivo in osveževalno sredstvo 85 6—1

: Jači telo
krepi živce

Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Brošure razpošilja franko in zastoj Bauer & Co., Berlin S. W. 48. Glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 1.

Združene tovarne, za volnino prodajajo letos sopot izključno po meni okroglo 4000 kom. takozvanih

vojaških kočev za konje

za ceno le glid. 2-20 komad in glid. 4-30 za par '6 parov franko na dom) naravnost na lastnika koni Ti debeli, trajne trpežni koci so topli kot kožušina, temnosivi, okoli 180 200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. — Razločno pisana naročila, ki se izvrše le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na 2214 3

Steiner-jovo komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za koce

Dunaj, II, Taberstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugaja-joče se svačem vrniti naprej poslani denar.

Mnogoštevilna prisnanja in naročila so došla od: Kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tute, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weichbergerja, Illosva, Grünwalda Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Doore-stany, Rosenauerja Zg. Moldava, Kahls-va Menken-dorf, Schenka Gerladorf, lastnika umetnega mlins Fohringerja in dr.

Za vedno!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter te velika tovarna srebrnine pristojna, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči Poslačen sam izvršiti in uslog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

- glid. 6-90 in slede:
- 6 komadov najkrajših namiznih nožev s prstno anglijsko klingo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in enega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorije čašice za podklade;
- 2 kom. elektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. ced-nik za čaj;
- 1 kom. najfin. spalnica za sledkor.

42 komadov skupaj samo glid. 6-90.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni glid. 6-90. Američansko pat. srebro je znano, je skor in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najhujši d-kar da leta inšerit ne temelji na nikakršni slepariji, svažujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago več, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasne

27 Zenitovanjsko in priložnostno darilo.

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II, Rembrandtstr. 19 O. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pism:

5 pat. srebrno garnituro sem tako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan Maribor.

Eksc. baronica Edelsheim mi je najtopleje priporočila Vašo garnituro, torej prostim, pošliliti mi tako garnituro za glid. 6 90.

Košar d., 9. oktobra 1901.

Hona Tlaza, roj. grof. Degenfeld.

Ker je Vaša garnit. v gospodini jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno St. Pavel pri Prebodu

Dr. Camilo Böhm, okr. in tov. zdravnik.

Cena stekleni 80 vin. Dobiva se v lekarnah ali direktno, če se vpošlje K 1-80 2 steklenici franko pri edini izdelovalnici Vostrebal-ovi lekarni, Praga-Karolinin dol. Zaloga: Lekarna H. Mardet-chliger, Ljubljana, Jurčičev trg.

Pozor pred ponarejanji! 29 1

Trgovina s klobuki in čevlji Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg 10

priporoča svoje velike zaloge
najraznovrstnejših klobukov, o-
ndrov in čepic, kakor tudi naj-
trpežnejših ter najfinjših čevljev.

Najboljši češki Izvor! Ceno posteljno perje!

1 kg svega, dobro
skubljenega K 2—,
boljšega K 2-40; 1 kg
belega, skubljenega
K 2-60, puhastega 5 K
10 v. 1 kg prav linega,
snežno-belega, skub-
ljenega K 6-40, K 8—.
Pri naročilu 5 kg
franko.

Izgotovljene postelje, zadostno napolnjene, iz na-
viljevega ali rumenkastega nankinga, 1 pernica 170 cm
dolga, 116 cm široka, z novim sivim trpežnim perjem
10 K, s finim puhastim sivim perjem 12 K, 14, z najfi-
nejšim sivim puhom K 16—; 1 vzglavnik 80 cm dolg,
58 cm širok K 2-80, K 3-40, K 4—. Pošlji po povzetju
K 15— dalje franko. 1144 10—10

Zamena dovoljena, blago se vzame franko nazaj in
vrne denar za neprimerno blago.

S. BENISCH, Dešenice 71, Šumava, Češko.

Albin Josip Neguscher

se prosi, da do konca tek. meseca na-
znani svoj naslov, sicer naj sam
sebi pripiše posledice. **E. A.**

Putniki v Ameriko
Nater želijo dobro, po ceni in
raznoljubno potovati naj se obrnejo
na
Simona Himeletxa
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Brezkrajna Pojasnila daje se brezplačno

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi
zastopniki.

Zastonj 2554

zahtevajte moj ilustrirani cenik
o urah, zlatnini, srebrnini itd.

Dr. Heger, urar, juvelir in graver.
Oslek I. Kapucinska ul. 4 (Slavon.)

„Kunard Line“
„Great New York“
enajpriljavljajo, najcenejša in naj-
boljša pot iz Ljub-
ljane v severno
Ameriko, ker ted-
ni dolgotrajne
mučne vožnje po
raznih telesnicah, nobenega preobrnjanja, ne preobrnjanja in sploh
nobenih potratnih stroškov med potjo. Parniki so prostorni, zračni
in svetli; vozijo vsake 14 dni. Hrana in potreba najboljša. Poja-
nila daje in karte prodaja glavni zastopnik. 1004 79

Blitnji odhod iz Trsta: Slavonija 12. februarja; iz Reke: Ca-
ronia 28. januarja; Carmania 8. februarja; iz Liverpoola: Lusitania
25. januarja in 22. februarja; Mauretania 8. februarja.

Andrej Odlaček, Ljubljana, Slomškove ulice 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

• Za 5 vinarjev •

si more vsak preskrbeti prednosti pri
nakupu blaga za obleko, kakoršnih sicer
ni dobiti, kdor prosi po dopisnici za vpo-
stavev vzorcev pri veliki trgovini
bratje Lechner v Gradcu, železna
biča. To ne stane nič, na izbero pa ima
vsak najmodernejše blago za damske ob-
leke črno in barvano perilo blago, po-
steljino, oksford, loden, sukno, vse vrste
platno za perilo in posteljno opravo, in
mnogo drugih predmetov, poleg cenika
o vseh vrstah perila i. t. d. — Zložno si
more vsak doma izbrati in potem kar
najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo
hit naroča že celo vrsto let vse svoje po-
trebščine le od tam, ker so se prepričali,
da ima ta strogo reekna trgovina pred
oči edino zadovoljnost svojih odjemalcev.

2026 12—

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.

V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in
belino rok v 3 dneh. — **Lonček 1 K 20 v.**

„International“ odstranj. mahu

naglo in gotovo odstrani nepotrebne kočine
v obrazu in po rokah. — **Steklenica 6 K.**

Razpošilja po povzetju **lekarna pri**
Mariji Pomagaj, Budapest, Liszt Fe-
rencz-ter 20. Dobi se v lekarnah in drogerijah.

I. kranjsko podjetje za umetno stek-
larstvo in slikanje na steklo

Aug. Agnol,
Dunajska cesta 13a, poleg Figovca

se priporoča prestatiti duhovščini in p. a.
slava, občinstvu za napravo cerkvenih oknov
z umetnim steklarstvom ali slikanje na steklo,
stavbenih del, naprave okvirov, itd. itd. —
Ima tudi v zalogi različno porcelansko in
stekleno posodo za namizje gostilo in za-
sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih ce-
nah. — Nariši, ceniki in proračuni na za-
htevo zastoni, mnoga spričevala za dovršena
dela se cenjenim odjemalcem v ogled na
razpolago. 1907 58—20

Zahtevajte zastonj

in poštine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni
ka'alog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih,
srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatnin in
srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav
po **izvirnih tovarniških cenah.**

Niklasta remontoarka . . . K 3—
Sistem Roskopf patentna ura . . . 4—
Švicarska, originalni sistem
Roskopf patent . . . 5—
Registrirana „Adler Roskopf“
niklasta remont. na sidro . . . 7—
Srebrna remontoarka „Glo-
ria“ kolesje, prosto . . . 8-40
Srebrna remontoarka, dvojni
pokrov . . . 12-50
Budilka . . . 2-90
Kuhinjska ura . . . 3—
Schwarzwaldska ura . . . 2 80
Ura s kukavico . . . 8 50

Za vsako uro 3 letno pisмено jamstvo. Brez
rizike. Zamena dovoljena, ali denar nazaj. 64 1

Prva tvornica za ure v **Mostu**

Jan Konrad

c. in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 936** (Češko).

Ključavničarska delavnica

z vs m potrebnim orodjem za 4 delavce se dá v
najem pod zelo ugodnimi pogoji. Natančneje se
poizve pri lastniku **Andrej Albrechtu v Kam-**
niku hiš. št. 90. 67

Ceno češko posteljno perje

5 kg nove-
ga skub-
ljenega K
2-60, bol-
jšega K 12,
— belega, ako mehkega, skub-
ljenega K 1—; K 24 snež-
nobelega, a ehkega, skubljen-
ega, K 30—; K 36—. Pošlji
se franko po povzetju. Tudi
se zamenjati sil nazaj vzame
proti povzetju poštinih
stroškov. **Be- edikt Sachsel,**
Lobes 159, p. Plzen, Češko.

Osební kredit za
uradnike, častnike,
učitelje itd. Samostojni
konzorciji za hranilnico
in predjeme uradničk.
društva dajejo po naj-
zmernejših pogojih tudi
proti daljšim odplačilom
posojila na osebni kredit.
Potovalci izključni. Na-
slovi konzorcijev se po-
vedo brezpla. pri ored-
njem vodstvu uradn.
društva, **Dunaj, Wipp-**
lingerstrasse 25. 2438 4

KAŠLJUJOČIM

otrokom in odraslim osebam

prilpisejo zdravniki zelo uspešno

THYMOMEL SCILLAE

koč sredstvo, ki odtrgava sluz, jo odvaža, ki
blaži in potolažuje krčeviti kašel in ki od-
stranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov
so se že imenitno izrekli o hitrem učinko-
vanju tega sredstva, Thymomel scillae, pri
oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko prej-
mijte pošiljati 2-90 K; 3 steklenice pri pošiljati
7 K. 10 steklenic pri pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja

2430 c. kr. dvorn. zalagatelja 24—1

Praga III., št. 203

Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva,
izdelovalca in na var-
stveno znamko.